Oikeustapauskokoelma

UNIONIN YLEISEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (toinen jaosto)

18 päivänä syyskuuta 2012 *

Kasvilajikkeet — Päätös, jolla muutetaan viran puolesta LEMON SYMPHONY -lajikkeen virallista kuvausta — Hakemus LEMON SYMPHONY -lajikkeelle myönnetyn yhteisön oikeuden mukaisen suojan menettämiseksi — Hakemus LEMON SYMPHONY -lajikkeelle myönnetyn yhteisön oikeuden mukaisen suojan julistamiseksi mitättömäksi — Hakemus yhteisön oikeuden mukaisen suojan myöntämiseksi SUMOST 01 -lajikkeelle — Haaste YKLV:n valituslautakunnassa käytävään suulliseen menettelyyn — Haasteen toimittaminen vähintään kuukautta ennen suullista menettelyä

Yhdistetyissä asioissa T-133/08, T-134/08, T-177/08 ja T-242/09,

Ralf Schräder, kotipaikka Lüdinghausen (Saksa), edustajinaan asianajajat T. Leidereiter ja W.-A. Schmidt sekä asioissa T-133/08 ja T-134/08 asianajaja T. Henssler,

kantajana,

vastaan

yhteisön kasvilajikevirasto (YKLV), asiamiehinään aluksi B. Kiewiet ja M. Ekvad, sittemmin M. Ekvad, avustajinaan asianajaja A. von Mühlendahl ja asiassa T-242/09 asianajajat von Mühlendahl ja H. Hartwig,

vastaajana,

jossa toisena asianosaisena valituslautakunnassa käydyissä menettelyissä oli ja väliintulijana unionin yleisessä tuomioistuimessa on

Jørn Hansson, kotipaikka Søndersø (Tanska), edustajinaan asianajajat G. Würtenberger ja R. Kunze,

ja joissa on kyse asiassa T-133/08 kanteesta, joka on nostettu YKLV:n valituslautakunnan 4.12.2007 tekemästä päätöksestä (asia A 007/2007), joka koskee LEMON SYMPHONY -lajikkeen yhteisön kasvinjalostajanoikeusrekisteriin merkityn virallisen kuvauksen muuttamisesta viran puolesta tehdystä päätöksestä tehtyä valitusta, ja asiassa T-134/08 kanteesta, joka on nostettu YKLV:n valituslautakunnan 4.12.2007 tekemästä päätöksestä (asia A 006/2007), joka koskee hakemusta LEMON SYMPHONY -lajikkeelle myönnetyn yhteisön kasvilajikkeiden suojan menettämiseksi, ja asiassa T-177/08 kanteesta, joka on nostettu YKLV:n valituslautakunnan 4.12.2007 tekemästä päätöksestä (asia A 005/2007), joka koskee hakemusta yhteisön kasvilajikkeiden suojan myöntämiseksi SUMOST 01 -lajikkeelle, sekä asiassa T-242/09 kanteesta, joka on nostettu YKLV:n valituslautakunnan 23.1.2009 tekemästä päätöksestä (asia A 010/2007), joka koskee hakemusta LEMON SYMPHONY -lajikkeelle myönnetyn yhteisön kasvilajikkeiden suojan mitättömäksi julistamiseksi,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto)

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja N. J. Forwood (esittelevä tuomari) sekä tuomarit F. Dehousse ja J. Schwarcz,

kirjaaja: hallintovirkamies C. Heeren,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 28.2.2012 pidetyssä istunnossa esitetyn,

on antanut seuraavan

tuomion

Asiaa koskevat oikeussäännöt

1 Yhteisön kasvinjalostajanoikeuksista 27.7.1994 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2100/94 (EYVL L 227, s. 1; jäljempänä asetus) 5 artiklan 1 ja 2 kohdan sanamuoto on seuraava:

”1. Yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien kohteena voivat olla kaikkien kasvitieteellisten sukujen ja lajien lajikkeet, mukaan lukien erityisesti hybridit.

2. Tässä asetuksessa tarkoitetaan ’lajikkeella’ yhteen ainoaan alimpaan tunnettuun kasvitieteelliseen taksoniin kuuluvaa kasviryhmää, joka, riippumatta siitä[,] täyttääkö se täysin kasvinjalostajanoikeuksien myöntämisen edellytykset, voidaan

— määritellä tietyn genotyypin tai genotyyppiyhdistelmän ominaispiirteiden kuvauksen perusteella,

— erottaa kaikista muista kasviryhmistä vähintään yhden näistä ominaispiirteistä perusteella,

— katsoa kokonaisuudeksi sillä perusteella, että sitä voidaan lisätä ilman[,] että se muuttuu.”

2 Asetuksen 6 artiklan mukaan kasvilajikkeiden suoja yhteisön tasolla myönnetään lajikkeille, jotka ovat erotettavia, yhtenäisiä, pysyviä ja uusia. Erotettavuutta, yhtenäisyyttä ja pysyvyyttä koskeviin edellytyksiin viitataan tavallisesti englanninkielisellä kirjainlyhenteellä DUS (distinctiveness, uniformity, stability).

3 Asetuksen 7 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Lajike katsotaan erotettavaksi, jos se erottuu selvästi tietyn genotyypin tai genotyyppiyhdistelmän ominaispiirteiden kuvauksen perusteella kaikista muista lajikkeista, jotka tunnetaan yleisesti 51 artiklan mukaisesti vahvistettuna hakemuksen jättöpäivänä.”

4 Yhtenäisyyttä, pysyvyyttä ja uutuutta koskevat edellytykset on määritelty asetuksen 8, 9 ja 10 artiklassa.

Asian tausta

Hallinnolliset menettelyt YKLV:ssä

5 Jørn Hansson, joka on väliintulijana unionin yleisessä tuomioistuimessa, teki asetuksen nojalla 5.9.1996 yhteisön kasvilajikevirastolle (YKLV) yhteisön kasvilajikkeiden suojaa koskevan hakemuksen. Tämä hakemus rekisteröitiin numerolla 1996/0984. Kasvilajike, jolle haettiin näin suojaa, on LEMON SYMPHONY -lajike, joka kuuluu lajiin *Osteospermum ecklonis*.

6 Lajikkeen jalostaja Masayuki Sekiguchi oli jo hakenut kyseiselle lajikkeelle suojaa Japanissa vuonna 1994. Tässä yhteydessä laaditun ja 18.4.1994 päivätyn lajikkeen ominaispiirteitä koskevan luettelon otsikkoa ”Kasvin muoto kokonaisuudessaan” täydennettiin tuloksella 5 vastaten ”keskikokoista”.

7 YKLV antoi Bundessortenamtin (Saksan liittovaltion kasvilajikevirasto) tehtäväksi LEMON SYMPHONY -lajikkeen teknisen tutkimuksen suorittamisen asetuksen 55 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

8 Bundessortenamt pyysi 6.11.1996 päivätyllä kirjeellä YKLV:tä toimittamaan sille LEMON SYMPHONY -lajikkeen kasviaineistoa teknisen tutkimuksen suorittamiseksi. Kyseisessä kirjeessä täsmennettiin, että kyseessä oli oltava ”20 myytäväksi soveltuvaa nuorta taimea, joita ei ole leikattu eikä käsitelty kasvunsääteillä”.

9 Väliintulija toimitti pyydetyn kasviaineiston Bundessortenamtille 10.1.1997.

10 LEMON SYMPHONY -lajikkeen teknisestä tutkimuksesta vastaavan Bundessortenamtin toimihenkilön Mennen allekirjoittamalla 13.1.1997 päivätyllä kirjeellä Bundessortenamt ilmoitti YKLV:lle seuraavaa:

”Erotettavuutta, yhtenäisyyttä ja pysyvyyttä koskevien ominaispiirteiden tutkimukseen liittyvän YKLV:n teknisen protokollan II kohdan toisen alakohdan mukaisesti ilmoitamme Teille, että otsikossa mainitun lajikkeen lisäysaineisto, joka meille on lähetetty, koostuu pistokkaina myyntiin tarkoitetuista kasveista, jotka on käsitelty kasvunsääteillä ja joita on leikattu. Teknisen tutkimuksen asianmukainen kulku on näin ollen vaarantunut.”

11 Tekninen tutkimus toteutettiin kuitenkin myöhemmin vuoden 1997 aikana ilman, että Bundessortenamt voi vielä tänäkään päivänä vahvistaa, kohdistuiko tutkimus suoraan väliintulijan lähettämään kasviaineistoon vai tästä aineistosta otettuihin pistokkaisiin, kuten asiakirja-aineistoon sisältyvästä 30.1.1997 päivätystä käsinkirjoitetusta merkinnästä, joka sisältää tekstin ”Bundessortenamt on ottanut pistokkaita, odottaa, TK 30/01/97”, näyttää ilmenevän. Teknisessä tutkimuksessa, joka toteutettiin sen 8.8.1997 päivätyn Bundessortenamtin ominaispiirteitä koskevan taulukon VI perusteella, jota sovellettiin voimassa olevana testauksen yleisohjeena, LEMON SYMPHONY -lajiketta verrattiin lukuisiin muihin *Osteospermum*-lajin lajikkeisiin. Teknisen tutkimuksen päätteeksi Bundessortenamt totesi, että LEMON SYMPHONY -lajike täytti DUS-edellytykset yhteisön kasvilajikkeiden suojan myöntämiseksi.

12 Bundessortenamt laati 16.10.1997 kyseisen ominaispiirteitä koskevan taulukon VI perusteella tutkimuskertomuksen, johon liitettiin LEMON SYMPHONY -lajikkeen virallinen kuvaus. Kuvauksesta ilmenee, että varren kasvusuuntaa koskevaksi ominaispiirteeksi oli mainittu ”pystysuora” (tulos 1).

13 YKLV:n 6.4.1999 tekemällä päätöksellä LEMON SYMPHONY -lajikkeelle myönnettiin yhteisön kasvilajikkeiden suoja ja Bundessortenamtin vuonna 1997 laatima kyseisen lajikkeen virallinen kuvaus kirjattiin yhteisön kasvinjalostajanoikeusrekisteriin.

14 Ralf Schräder, joka on asioissa kantajana unionin yleisessä tuomioistuimessa, teki asetuksen nojalla 26.11.2001 YKLV:lle yhteisön kasvilajikkeiden suojaa koskevan hakemuksen. Tämä hakemus rekisteröitiin numerolla 2001/1758. Kasvilajike, jolle suojaa näin haettiin, on SUMOST 01, joka kuuluu *Osteospermum ecklonis* -lajiin. Tätä lajiketta kasvattaa ja myy Jungpflanzen Grünewald GmbH (jäljempänä Grünewald) -niminen yhtiö, josta kantaja omistaa yhtiömiehenä 5 prosentin osuuden.

15 Koska väliintulija katsoi, että SUMOST 01 -lajikkeen kasvattamisella ja myynnillä loukattiin hänen LEMON SYMPHONY -lajikkeeseen kohdistuvia oikeuksiaan, väliintulija pani vireille kasvinjalostajanoikeuksien loukkausta koskevan menettelyn Grünewaldia vastaan saksalaisissa siviilituomioistuimissa ja vaati Grünewaldin määräämistä lopettamaan SUMOST 01 -lajikkeen myynti sekä vahingonkorvausta. Sen jälkeen kun Landgericht Düsseldorf (Düsseldorfin alueellinen

tuomioistuin, Saksa) oli määrännyt asiantuntijalausunnon hankkimisesta Bundessortenamtilta, joka totesi sen jälkeen, kun tämä oli tehnyt ”viljelyvertailun”, ettei SUMOST 01 -lajike huomattavasti eronnut LEMON SYMPHONY -lajikkeesta, se hyväksyi kyseiset vaatimukset 12.7.2005 antamallaan tuomiolla, joka Oberlandesgericht Düsseldorfin (Düsseldorfin alueellinen muutoksenhakutuomioistuin, Saksa) 21.12.2006 antamalla tuomiolla pysytettiin muutoksenhakuasteessa. Asiantuntijalausunnon yhteydessä Grünewald väitti, ettei vertailuun käytetty LEMON SYMPHONY -lajikkeen kasviaineisto vastannut kasviaineistoa, jota tutkittiin vuonna 1997 yhteisön kasvilajikkeiden suojan myöntämiseksi kyseiselle lajikkeelle. Bundesgerichtshof (Saksan liittovaltion ylin tuomioistuin) hylkäsi 23.4.2009 antamallaan tuomiolla Grünewaldin kyseiseen tuomioistuimeen tekemät valitukset, jotka koskivat toimivallan puuttumista ja Revision-muutoksenhakua. Kyseinen tuomio voidaan kuitenkin purkaa, mikäli LEMON SYMPHONY -lajikkeeseen kohdistuvat yhteisön kasvinjalostajanoikeudet julistetaan mitättömiksi.

16 Saksalaisissa siviilituomioistuimissa käytävässä oikeuksien loukkausta koskevassa menettelyssä väliintulija puolusti näkemystä siitä, ettei LEMON SYMPHONY ollut koskaan ollut pystylajike. Se esitti tässä yhteydessä 21.11.2003 päivätyn asiantuntijalausunnon, jonka oli laatinut tohtori Ludolph Hannoverin (Saksa) Lehr- und Versuchsanstalt für Gartenbausta (Puutarhanhoidon opetus- ja tutkimuslaitos). Asiantuntija totesi lausunnossa seuraavaa:

”Bundessortenamtin vuoden 1997 tutkimuksessa LEMON SYMPHONY määritellään pystylajikkeeksi. Viime vuosien aikana toteutetusta lukuisista kokeista, tarkistuksista ja viljelytutkimuksista saatujen kokemusten ja tehtyjen huomioiden perusteella LEMON SYMPHONY ei ole täysin pystysuorassa kasvava lajike. Viljelyn alusta lähtien istutusta seuraavan noin kahden kuukauden ajan se tosin kasvaa suhteellisen pystysuoraan; viimeistään avomaan kasvukauden keskivaiheilla (viljelyn aloituksen mukaan kesä- tai heinäkuussa) lukuisat varret, jotka ovat melko taipuvia, taipuvat sivulle ja niitä voidaan kuvailla ainoastaan puolittain pystysuoriksi. Tämä ulkomuoto on ollut luonteenomainen LEMON SYMPHONY -lajikkeelle siitä lähtien, kun sitä on kasvatettu. Liitteessä – – olevasta valokuvasta, joka on peräisin alan aikakauslehdestä vuodelta, jona kyseinen lajike tuli markkinoille, ilmenee puolittain pystysuora ulkomuoto. NAIROBI-lajike, joka on otettu pystysuoran kasvunsa vuoksi vertailulajikkeeksi testauksen yleisohjeiden TG/176/3 ominaispiirteitä koskevaan taulukkoon, kasvaa pystysuoraan koko kasvukauden ajan. NAIROBI-lajikkeen ulkomuoto eroaa huomattavasti LEMON SYMPHONY -lajikkeen ulkomuodosta. Bundessortenamtin myöhemmin laatimissa lajikekuvauksissa luokitellaan – esimerkiksi SEIMORA-lajikkeen tavoin – muut SYMPHONY-lajikkeet, joilla on samat kasvuominaisuudet kuin LEMON SYMPHONY -lajikkeella, pääsääntöisesti puolittain pystysuoriksi.”

17 Saksalaisissa siviilituomioistuimissa käytävään oikeuksien loukkausta koskevaan menettelyyn nähden samanaikaisesti YKLV antoi Bundessortenamtin tehtäväksi SUMOST 01 -lajikkeen teknisen tutkimuksen suorittamisen asetuksen 55 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Vuodesta 2001 lähtien toteutetussa teknisessä tutkimuksessa muun muassa LEMON SYMPHONY -lajiketta käytettiin vertailulajikkeena. Kyseinen tekninen tutkimus suoritettiin kansainvälisen lajikesuojeluliiton (UPOV) 5.4.2000 laatimien erotettavuutta, yhtenäisyyttä ja pysyvyyttä koskevan tutkimuksen suorittamiseen liittyvien uusien testauksen yleisohjeiden TG/176/3 mukaisesti.

18 Kantajalle 1.8.2003 lähetetyssä SUMOST 01 -lajiketta koskevassa ensimmäisessä tutkimuskertomuksessa Bundessortenamt totesi, että toinen tutkimusvuosi oli tarpeen siltä osin kuin oli todettu, ettei mainittu lajike eronnut LEMON SYMPHONY -vertailulajikkeesta.

19 Väliintulija esitti 27.10.2003 YKLV:lle yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien myöntämistä koskevan kirjallisen vastalauseen asetuksen 59 artiklan nojalla.

20 Bundessortenamt laati 7.10.2004 SUMOST 01 -lajiketta koskevan toisen tutkimuskertomuksen, jossa se totesi, ettei mainittu lajike eronnut merkittävästi muista yleisesti tunnetuista lajikkeista, kuten muun muassa LEMON SYMPHONY -lajikkeesta.

21 Kantaja teki 26.10.2004 hakemuksen LEMON SYMPHONY -lajikkeelle myönnetyn yhteisön kasvilajikkeiden suojan menettämiseksi asetuksen 21 artiklan nojalla, luettuna yhdessä asetuksen 9 artiklan, jonka otsikko on ”Pysyvyys”, kanssa, sillä perusteella, että ainakin vuodesta 2002 lähtien kyseinen lajike ei enää vastannut vuonna 1997 yhteisön kasvinjalostajanoikeusrekisteriin merkittyä lajikkeen virallista kuvausta. Hakemuksensa tueksi kantaja väittää lähinnä, että vuodesta 2001 lähtien sovellettujen testauksen yleisohjeiden TG/176/3 perusteella vuonna 2001 suoritetussa LEMON SYMPHONY -lajikkeen tutkimuksessa kyseisen lajikkeen eri ominaispiirteet saivat eri tulokset verrattuna kyseisen lajikkeen viralliseen kuvaukseen vuodelta 1997. Kantajan mukaan tämä osoitti sen, ettei kyseinen lajike ollut ominaispiirteiltään pysyvä.

22 YKLV päätti 7.12.2004 toteuttaa teknisen tarkastuksen asetuksen 64 artiklan nojalla tarkastaakseen sen, oliko LEMON SYMPHONY pysynyt muuttumattomana. Kantajalle ja väliintulijalle ilmoitettiin 15.12.2004 kyseisestä päätöksestä. Tekniseen tutkimukseen sovellettiin erotettavuutta, yhtenäisyyttä ja pysyvyyttä koskevan tutkimuksen protokollaan YKLV-TP/176/1 sisältyviä YKLV:n 31.10.2002 laatimia yleisohjeita, jotka puolestaan perustuivat testauksen yleisohjeisiin TG/176/3.

23 Bundessortenamtin YKLV:lle 5.1.2005 lähettämästä kirjeestä käy ilmi, että todettu ominaispiirteiden kuvausten vaihtelevuus voi johtua eri tekijöistä, kuten ympäristötekijöiden muutoksesta, tulosasteikon muutoksesta tilanteessa, jossa huomioon otettavien vertailulajikkeiden lukumäärää on huomattavasti muutettu, sekä uusien testauksen yleisohjeiden soveltamisesta johtuvista tulosten muutoksista. Nämä selitykset vastaavat Landgericht Düsseldorfin oikeudenkäynnissä käytettäväksi asiantuntijaksi nimeämän Bundessortenamtin tutkijan Mennen 17.11.2004 antamia selityksiä.

24 Väliintulija vastusti 23.2.2005 LEMON SYMPHONY -lajikettaan koskevan merkinnän poistamista.

25 Bundessortenamt laati 14.9.2005 tutkimuskertomuksen, jossa se totesi pysyttävänsä LEMON SYMPHONY -lajiketta koskevan merkinnän. Tämän kertomuksen liitteenä on samana päivänä päivätty uusi lajikekuvaus, josta ilmenee muun muassa, että varren kasvusuuntaa koskeva ominaispiirre oli kuvailtu puolittain pystysuoran ja vaakasuoran välillä olevaksi (tulos 4).

26 Bundessortenamt laati 26.9.2005 kolmannen SUMOST 01 -lajiketta koskevan tutkimuskertomuksen, josta ilmeni samoin, ettei mainittu lajike huomattavasti eronnut LEMON SYMPHONY -lajikkeesta.

27 YKLV tiedusteli 22.3.2006 Bundessortenamtilta sitä, että kun otetaan huomioon *Osteospermum*-lajiin sovellettaviin testauksen yleisohjeisiin vuosina 1997–2005 tehdyt muutokset, voitiinko LEMON SYMPHONY -lajikkeelle, jota oli tutkittu vuonna 2005, laatia tekninen kuvaus, jossa ominaispiirteiden kuvaus laadittiin vuonna 1997 voimassa olleiden yleisohjeiden mukaisesti. Bundessortenamt ilmoitti YKLV:lle 12.4.2006 päivätyllä kirjeellä, ettei se voinut laatia kuvausta vuonna 1997 käyttämänsä ominaispiirteitä koskevan taulukon VI perusteella, ja viittasi edellä 23 kohdassa mainitun ja 5.1.2005 päivätyn kirjeensä liitteenä olevaan asiakirjaan, jonka otsikko on ”Huomautukset LEMON SYMPHONY -lajikkeelle myönnetyn yhteisön kasvilajikkeiden suojan menettämistä koskevaan hakemukseen EU1996/0984”.

28 Bundessortenamt ilmoitti YKLV:lle 18.5.2006 sähköpostitse seuraavaa:

”Lähetämme Teille ohessa vuosina 1997, 2003 ja 2004 otettuja valokuvia LEMON SYMPHONY -lajikkeesta. Valokuvista näkyy, ettei varren kasvusuunta ole muuttunut.

Vuoden 1997 valokuva on skannattu diakuvasta, minkä johdosta sen värit ja laatu eroavat hieman vuoden 2003 ja 2004 digitaalikuvista. Leidereiter on nähnyt nämä valokuvat, sillä olemme käyttäneet niitä SUMOST 01 -lajiketta koskevassa oikeudenkäynnissä (asia 2001/1758).

Lajike ei ole muuttunut vaan varren kasvusuuntaa koskeva mittausasteikkomme on muuttunut. Tämä on selitetty asiakirjassa Haltung_Triebe. Vuonna 1997 tunsimme vain noin 40 *Osteospermum*-lajin lajiketta ja arvioimme varren kasvusuunnan näiden lajikkeiden perusteella. Lajikkeiden lukumäärä on tämän jälkeen lisääntynyt huomattavasti ja olemme joutuneet käyttämään toista asteikkoa tämän ominaispiirteen osalta (ilmaisulla 'Jahr 2' tarkoitetaan tätä)."

29 YKLV kääntyi uudelleen Bundessortenamtin puoleen 12.6.2006 päivätyllä kirjeellä todeten, että "jotta [YKLV] voi todeta tämän yhteyden, pyydämme Teitä ilmoittamaan *Osteospermum*-lajia koskevassa vuoden 1997 protokollassa [mainittujen] ominaispiirteiden osalta sen, mikä luokittelutaso LEMON SYMPHONY -lajikkeella on vuoden 2005 kokeessa, tai sen, mikä yhteys ominaispiirteillä on vuonna 2001 laaditun protokollan mukaisesti tehtyihin havaintoihin".

30 Bundessortenamt vastasi 2.8.2006 YKLV:n 12.6.2006 päivättyyn pyyntöön seuraavalla tavalla:

"Vuoden 2005 teknisestä tutkimuksesta ilmenee, että lajike on pysyvä. Kun otetaan huomioon erityiset ympäristöolosuhteet, muutetut yleisohjeet ja muuttunut lajikevalikoima, merkitsee tämä sitä, että toimitettu kasviaineisto on vuoden 1997 lajikekuvauksen mukainen.

Ominaispiirteiden kuvauksen pysyvyyttä koskevan päätöksen tekeminen kuuluu asiantuntijalle. Vuoden 1997 ja 2005 lajikekuvausten välillä ilmeneviä eroja koskeva selitys on liitteenä."

31 Bundessortenamtin 2.8.2006 päivätystä vastauksesta sekä kyseisen viraston suorittamasta ja kantajalle 25.8.2006 lähettämästä vuosina 1997 ja 2005 tehtyjen LEMON SYMPHONY -lajikkeen teknisten tutkimusten tulosten vertailusta käy viraston mukaan ilmi, että varren kasvusuunnan ominaispiirteeseen liittyvät erot tuloksissa voivat selittyä sillä, ettei mainitun viraston vuonna 1997 käyttämässä ominaispiirteitä koskevassa taulukossa VI ollut yhtään vertailulajiketta ja että LEMON SYMPHONY oli pystysuorin lajike kyseisenä vuonna. Lisäksi *Osteospermum ecklonis* -lajin lajikkeet ovat lisääntyneet huomattavasti vuodesta 1997 ja testauksen yleisohjeita on osittain muutettu, minkä johdosta on ollut tarpeen muuttaa luokittelutasoja.

32 YKLV ehdotti 25.8.2006 päivätyssä kirjeessä väliintulijalle, että vuonna 1997 yhteisön kasvinjalostajanoikeusrekisteriin merkityn LEMON SYMPHONY -lajikkeen virallista kuvausta muutetaan 14.9.2005 päivätyllä uudella lajikekuvauksella. YKLV katsoi tämän muuttamisen välttämättömäksi siitä syystä, että yhtäältä vuonna 1997 suoritetun mainittua lajiketta koskevan tutkimuksen jälkeen jalostuksessa oli edistytty ja että toisaalta testauksen yleisohjeita oli muutettu vuonna 2001.

33 Väliintulija hyväksyi 22.9.2006 päivätyllä kirjeellä kyseisen ehdotuksen.

34 YKLV hyväksyi 19.2.2007 tehdyllä päätöksellä (jäljempänä hylkäyspäätös) väliintulijan esittämät vastalauseet yhteisön kasvilajikkeiden suojan myöntämiseksi SUMOST 01 -lajikkeelle ja hylkäsi hakemuksen yhteisön kasvilajikkeiden suojan myöntämiseksi kyseiselle lajikkeelle sillä pääasiallisella perusteella, ettei se eronnut huomattavasti LEMON SYMPHONY -lajikkeesta ja etteivät asetuksen 7 artiklassa mainitut edellytykset näin ollen täyttyneet. YKLV totesi muun muassa, että teknisestä tutkimuksesta ilmenee, että SUMOST 01 eroaa LEMON SYMPHONY -lajikkeesta vain yhden ominaispiirteen osalta eli kukintakauden alkamisajankohdan osalta ja että eroa on vain yhden tuloksen verran ja että tämä ero oli liian vähäinen *Osteospermum*-lajin lajikkeiden tapauksessa, jotta kyseistä lajiketta voitiin pitää selvästi erotettavana. YKLV katsoi lisäksi, että LEMON SYMPHONY -lajike oli pysyvä.

35 Kantaja teki 11.4.2007 hakemuksen LEMON SYMPHONY -lajikkeelle myönnetyn yhteisön kasvilajikkeiden suojan mitättömäksi julistamisesta asetuksen 20 artiklan nojalla sillä perusteella, ettei kyseinen lajike ollut koskaan esiintynyt sellaisessa muodossa kuin se on kuvattu vuonna 1997 yhteisön kasvinjalostajanoikeusrekisteriin merkityssä virallisessa kuvauksessa.

36 YKLV ilmoitti 18.4.2007 päivätyllä kirjeellä väliintulijalle päätöksestään muuttaa asetuksen 87 artiklan 4 kohdan nojalla LEMON SYMPHONY -lajikkeen virallista kuvausta (jäljempänä kuvauksen muuttamista koskeva päätös). Tämän kirjeen liitteenä oli muutettu kuvaus sellaisena kuin se ilmeni vuoden 2005 teknisestä tutkimuksesta.

37 YKLV ilmoitti kantajalle 10.5.2007 päivätyllä kirjeellä (jäljempänä menettämishakemusta koskeva päätös), että toimivaltainen komitea oli tarkistanut sen, täyttyivätkö asetuksen 21 artiklan soveltamisedellytykset, ja tullut siihen lopputulokseen, etteivät ne täyttyneet, joten YKLV:n näkemyksen mukaan päätöstä suojan menettämisestä asetuksen 21 artiklan nojalla ei ollut tehty. Kyseisen komitean mukaan asetuksen vastaavista säännöksistä puuttuu nimittäin oikeudellinen perusta sellaisen joko hakemukseen perustuvan tai viran puolesta tehtävän nimenomaisen päätöksen tekemiselle, jossa todetaan, ettei yhteisön oikeuden mukaista suojaa ole menetetty.

38 YKLV pyysi 10.5.2007 päivätyllä kirjeellä myös väliintulijaa esittämään huomautuksensa kantajan tekemästä hakemuksesta LEMON SYMPHONY -lajikkeelle myönnetyn yhteisön kasvilajikkeiden suojan menettämiseksi. Väliintulija riitautti tämän hakemuksen 1.6.2007 päivätyllä kirjeellä.

39 YKLV ilmoitti 21.5.2007 kantajalle kuvauksen muuttamista koskevasta päätöksestä ja siitä, että vuonna 1997 yhteisön kasvinjalostajanoikeusrekisteriin merkityn LEMON SYMPHONY -lajikkeen virallinen kuvaus korvattiin vuoden 2005 virallisella kuvauksella.

40 YKLV hylkäsi 26.9.2007 päivätyllä kirjeellä kantajan asetuksen 20 artiklan nojalla tekemän hakemuksen LEMON SYMPHONY -lajikkeelle myönnetyn yhteisön kasvilajikkeiden suojan mitättömäksi julistamiseksi (jäljempänä mitättömäksi julistamista koskevasta hakemuksesta tehty päätös). YKLV:n mukaan käsittely kasvunsääteillä ei välttämättä vaikuttanut teknisen tutkimuksen tuloksiin, koska kasviaineisto oli kasvatettu aikana, joka mahdollisti käsittelyn vaikutuksen poistumisen. Lisäksi YKLV:n mukaan Bundessortenamt oli vahvistanut, että tutkimus oli toteutettu asianmukaisesti.

Menettelyt YKLV:n valituslautakunnassa asioissa A 005/2007, A 006/2007 ja A 007/2007

41 Kantaja teki 10.5.2007 valituslautakuntaan hylkäyspäätöksestä valituksen, joka kirjattiin numerolla A 005/2007.

42 Valituksensa tueksi kantaja väitti lähinnä, että kun otetaan huomioon ne lukuisat eroavaisuudet yhtäältä LEMON SYMPHONY -lajikkeen vuoden 1997 virallisen kuvauksen ja toisaalta vuonna 2001 ja 2002 toteutettujen SUMOST 01 -ehdokaslajiketta koskevien avomaaviljelykokeiden tulosten välillä, SUMOST 01 -lajikkeelle on myönnettävä yhteisön kasvilajikkeiden suoja. Kantaja vaati lisäksi sen toteamista, ettei LEMON SYMPHONY -lajike ollut enää pysyvä. Se väitti, että tutkimuksessa käytetty kyseisen lajikkeen kasviaineisto oli testauksen yleisohjeiden säännösten vastaisesti käsitelty kasvunsääteillä. Kantajan mukaan lajikekuvausta voidaan lisäksi muuttaa ainoastaan ”suhteellisten” ominaispiirteiden osalta eikä kasvin kasvusuunnan kaltaisten ”ehdottomien” ominaispiirteiden osalta. Lopuksi kantajan mukaan se, ettei ehdokaslajikkeen todettu olevan erotettava, johtui siitä, että vertailututkimusta varten toimitettu kyseisen lajikkeen kasviaineisto oli itse asiassa kantajan SUMOST 01 -ehdokaslajikkeen aineistoa.

43 Kantaja teki 11.6.2007 valituslautakuntaan menettämishakemusta koskevasta päätöksestä valituksen, joka kirjattiin numerolla A 006/2007.

44 Valituksensa tueksi kantaja väitti lähinnä, että hänellä oli oikeus tehdä valitus niiden asetuksen 68 ja 67 artiklan säännösten nojalla, joissa nimenomaisesti viitataan mainitun asetuksen 21 artiklan nojalla tehtyihin päätöksiin, ja että edellä 37 kohdassa mainittua 10.5.2007 päivättyä YKLV:n kirjettä oli

pidettävä päätöksenä, jolla jätettiin tekemättä valituskelpoinen päätös, sekä että kantajalla oli menettelyn osapuolena oikeus saada YKLV:ltä päätös, vaikka tämä toteaisi, ettei suojan menettämiselle ollut perusteita.

45 Kantaja teki 12.7.2007 valituslautakuntaan kuvauksen muuttamista koskevasta päätöksestä valituksen, joka kirjattiin numerolla A 007/2007.

46 Valituksensa tueksi kantaja väitti lähinnä, että hänellä oli oikeus tehdä valitus asetuksen 68 ja 67 artiklan säännösten nojalla ja että LEMON SYMPHONY -lajikkeen virallisen kuvauksen muuttamisesta viran puolesta tehty päätös koski kantajaa suoraan ja erikseen, ja että LEMON SYMPHONY oli lajike, jota oli verrattu kantajan SUMOST 01 -lajikkeeseen, jolle suojaa oli haettu, ja että teknisestä tutkimuksesta ilmeni, ettei ehdokaslajike eronnut huomattavasti vertailulajikkeesta, ja että YKLV oli perustanut arviointinsa muutettuun kuvaukseen, joka erosi vuoden 1997 kuvauksesta olennaisilta osin, sekä että jos arviointi olisi perustunut vuoden 1997 kuvaukseen, lajikkeiden olisi todettu olevan selvästi erotettavia.

47 Valituslautakunnan sihteeristön valituslautakunnan puheenjohtajalle 20.9.2007 lähettämän sähköpostiviestin mukaan asianosaisten kanssa käydyn yhteydenpidon jälkeen kävi ilmi, että suullisen käsittelyn ajankohta, joka sopisi kaikille asioiden A 005/2007, A 006/2007 ja A 007/2007 osapuolille, oli mahdollinen vasta joulukuun 2007 ensimmäisellä viikolla.

48 Valituslautakunnalle 20.9.2007 osoitetulla kirjeellä, joka lähetettiin vastauksena puhelinkeskusteluun, jonka aikana valituslautakunnan sihteeristö ilmoitti asianajajalle, että valituslautakunta aikoi järjestää asioissa A 005/2007 ja A 006/2007 yhteisen suullisen menettelyn tai että se ainakin aikoi järjestää menettelyt samana päivänä, kantajan asianajaja ilmoitti, ettei kyseisenä ajankohtana ollut kovin järkevää tehdä yhteistä päätöstä asioissa A 005/2007 ja A 006/2007, sillä mitättömyysmenettely asiassa A 010/2007 oli edelleen YKLV:n käsiteltävänä. Kantajan asianajajan mukaan nämä kolme asiaa oli myöhemmin yhdistettävä eikä asioissa A 005/2007 ja A 006/2007 voitu tehdä päätöstä ennen asian A 010/2007 ratkaisemista. Asianajaja totesi myös, että kantaja oli hyvin tietoinen siitä, että näiden kahden asian lykkäämisestä seuraisi väistämättä huomattava viivästys, kun otetaan huomioon valituslautakunnan kokoonpanon tuleva muutos, mutta että kantaja oli valmis hyväksymään tämän viivästymisen.

49 Valituslautakunta lähetti 9.10.2007 osapuolille faksin, jonka otsikko on ”SUMOST 01 -lajiketta koskevaan valitukseen ja LEMON SYMPHONY -lajiketta koskeviin valituksiin liittyvään suulliseen menettelyyn valmistautuminen” ja jossa se viittasi asioihin A 005/2007, A 006/2007 ja A 007/2007 sekä yksityiskohtaisista säännöistä neuvoston asetuksen (EY) N:o 2100/94 soveltamiseksi menettelyssä [YKLV:ssä] 31.5.1995 annettuun komission asetukseen (EY) N:o 1239/95 (EYVL L 121, s. 37; jäljempänä täytäntöönpanoasetus). Tämän faksin sanamuoto on seuraava:

”[Täytäntöönpano]asetuksen 50 artiklan mukaan YKLV:n valituslautakunnan puheenjohtaja aikoo kutsua osapuolet saapumaan suulliseen menettelyyn tiistaina 4.12.2007 – –. Ellei YKLV:n valituslautakunnan sihteeristö vastaanota Teiltä 10 päivän kuluessa tämän faksin päiväyksestä perusteltua vastalausetta, ehdotettua päivämäärää pidetään hyväksyttävänä, minkä seurauksena lähetetään haasteet.

Pyydämme Teitä kiinnittämään huomiota myös [täytäntöönpano]asetuksen 59 artiklan 2 kohtaan, jossa todetaan, että ’jos menettelyn osapuoli, joka on asianmukaisesti haastettu [YKLV:n] suulliseen menettelyyn, ei saavu paikalle haasteen mukaisesti, menettely voi jatkua ilman häntä’.

Pyydämme Teitä vastaamaan faksilla valituslautakunnan sihteeristölle 10 päivän kuluessa – –”

50 Faksin oikeassa alareunassa on rajattu alue, joka sisältää tekstin ”päivätkää, allekirjoittakaa ja lähettäkää tämä saantitodistus välittömästi valituslautakunnan sihteeristölle”.

51 Kantajan asianajaja allekirjoitti ja päiväsi kyseisen saantitodistuksen ja lähetti sen 9.10.2007 valituslautakunnan sihteeristölle.

52 Valituslautakunnan puheenjohtaja ilmoitti 17.10.2007 päivätyllä kirjeellä osapuolille seuraavaa:

”Lautakunta ei hyväksynyt valittajan 20.9.2007 päivättyä pyyntöä suullisen käsittelyn lykkäämiseksi kolmessa menettelyssä.

Lautakunta katsoo, että asiassa A 006 (mitättömyys) kysymys siitä, voiko valittaja vedota [YKLV:n] päätökseen, josta voidaan valittaa ja jonka sisältö koskee (pääasiassa) sitä, että ’LEMON SYMPHONY -lajikkeen suoja ei ole mitätön’, edellyttää intensiivistä keskustelua suullisessa menettelyssä. Tämä kysymys liittyy siihen, onko valitus perusteltu. Tällä hetkellä lautakunta katsoo, että [YKLV:n] 10.5.2007 päivättyä kirjettä, joka laadittiin vastauksena valittajan tekemään menettämishakemukseen, voidaan saksalaisen käytännön mukaisesti pitää päätöksenä oikeudellisessa merkityksessä. Valituksen hylkäämisellä eli sillä, ettei kielteisen päätöksen tekemistä voida vaatia, päätettiin menettely. Mikäli asia ratkaistaan valittajan hyväksi, 10.5.2007 päivättyä vastausta pidettäisiin epäilemättä kielteisenä päätöksenä ([YKLV:n] velvoittaminen laatimaan uudelleen tällainen päätös olisi ehdottomasti liian muodollista). Seuraavaksi lautakunta tutkii mitättömyyttä koskevan kysymyksen. Tämä asia on ratkaisukelpoinen menettelyn A 007 (lajikekuvaus) ratkaisusta riippumatta.

Tämän jälkeen käsitellään menettely A 005 (suojan hakemista koskeva väitemenettely) ottaen huomioon LEMON SYMPHONY -lajikkeen suojan mitättömyys tai pätevyys. Tämän asian pitäisi myös olla ratkaisukelpoinen.

Haastetta menettelyssä A 007 (lajikekuvaus) ei vielä voida toimittaa, sillä valitusta koskevaa maksua ei ole vielä maksettu kokonaan. Asia on kuitenkin tarkoituksenmukaista käsitellä samanaikaisesti, kun otetaan huomioon tosiseikkojen välinen yhteys. Tässä yhteydessä on huomautettava, että lautakunnan on ensiksi tutkittava se, voidaanko valitus ottaa tutkittavaksi. Kyseinen valitus on tehty LEMON SYMPHONY -lajikkeelle myönnetyn yhteisön oikeuden mukaisen suojan haltijalle osoitetusta kirjeestä, josta valittaja on luultavasti saanut [YKLV:ltä] kopion tiedoksi. On epäselvää, voidaanko kirjettä pitää ’päätöksenä’. Vaikka näin olisi, nousee menettelyn A 006 tavoin esille kysymys siitä, voiko valittaja vaikuttaa [YKLV:n] päätökseen valittamalla.

Valittajaa pyydetään täten ilmoittamaan mahdollisimman pian, jotta lautakunta ja vastapuoli voivat asianmukaisesti valmistautua menettelyihin, onko asia [A 007/2007] käsiteltävä myös 4.12.2007, missä tapauksessa maksut on edelleen maksettava säädetyssä määräajassa.”

53 Valituslautakunnan puheenjohtajalle 19.10.2007 osoitetulla kirjeellä kantajan asianajaja esitti vastalauseensa suullisen menettelyn pitämiseksi 4.12.2007. Asianajaja väitti erityisesti, että valituslautakunnan puheenjohtajan 17.10.2007 päivättyyn kirjeeseen sisältyvistä tiedoista voitiin päätellä, että lautakunta oli tähän asti ymmärtänyt väärin menettelyn kohteen ja luullut, että kyse oli mitättömäksi julistamista eikä menettämistä koskevasta menettelystä. Asianajaja toisti lisäksi näkemyksensä, jonka mukaan asiat A 005/2007, A 006/2007 ja A 007/2007 eivät olleet ratkaisukelpoisia, joten suullisen käsittelyn määrääminen pidettäväksi vielä kyseisenä vuonna ei vaikuttanut hänestä välttämättömältä ja että mitättömyysmenettely (asia A 010/2007) oli etusijalla. Lopuksi asianajaja vetosi asetuksen 81 artiklan 2 kohtaan ja 48 artiklan 3 kohtaan ja vastusti sitä, että puolueellisuutta koskevan epäilyn vuoksi Bundessortenamtin asiamiesten toimittamat tiedot otettiin huomioon.

54 Osapuolet haastettiin virallisesti 4.12.2007 pidettävään suulliseen menettelyyn asioissa A 005/2007, A 006/2007 ja A 007/2007 29.10.2007 päivätyllä kirjatulla kirjeellä, jonka kantajan asianajaja vahvisti vastaanotetuksi 6.11.2007.

55 Kantajan asianajaja vastaanotti 30.10.2007 haasteen saapua Landgericht Hamburgissa (Hampurin alueellinen tuomioistuin, Saksa) 5.12.2007 kello 12.00 pidettävään suulliseen käsittelyyn. Asianajaja lähetti haasteen välittömästi edelleen valituslautakunnan puheenjohtajalle ja totesi, että kyseisen asian vastuuhenkilönä hänen oli oltava henkilökohtaisesti läsnä kyseisessä suullisessa käsittelyssä.

56 Kantajan asianajajalle osoitetulla 5.11.2007 päivätyllä sähköpostiviestillä valituslautakunnan puheenjohtaja vastasi asianajajan esittämiin vastalauseisiin. Viitaten nimenomaisesti 17.10.2007 päivättyyn kirjeeseensä valituslautakunnan puheenjohtaja totesi, ettei ”mitään perustetta suullisen menettelyn lykkäämiselle” hänen mukaansa ollut, ja täsmensi, että asiassa oli ”riidatonta”, että kyseessä oli asetuksen 21 artikla eikä 20 artikla. Puheenjohtaja kysyi uudelleen, oliko 4.12.2007 käsiteltävä myös asia A 007/2007. Valituslautakunnan puheenjohtaja pyysi tässä tapauksessa maksamaan viipymättä maksamatta olevat maksut.

57 Kantajan asianajajalle osoitetussa 8.11.2007 päivätyssä sähköpostiviestissä valituslautakunnan puheenjohtaja totesi asianajajalle, että valituslautakunnassa pidettävä suullinen menettely oli ”etusijalla” Landgericht Hamburgissa pidettävään suulliseen menettelyyn nähden, koska vastaava haaste oli päivätty 29.10.2007.

58 Valituslautakuntaan 14.11.2007 lähetetyissä kirjeessä ja faksissa kantajan asianajaja totesi, että hän oletti, ettei haaste koskenut menettelyä asiassa A 007/2007, sillä valituslautakunta oli pyytänyt hänen suostumustaan suullisen käsittelyn järjestämiseksi kyseisessä asiassa eikä hän ollut antanut suostumustaan. Asianajaja toisti, että hän vastusti sitä, että Bundessortenamtin asiamiesten toimittamia tietoja mahdollisesti käytetään.

59 Valituslautakuntaan 14.11.2007 lähetetyissä kirjeessä ja faksissa kantajan asianajaja huomautti lisäksi, että koska haasteen toimittamisen määräaikaa ei ollut noudatettu, valituslautakunta ei voinut järjestää suullista menettelyä 4.12.2007. Hän viittasi myös täytäntöönpanoasetuksen 59 artiklan 2 kohdan rikkomisen seurauksiin.

60 Valituslautakunnan puheenjohtaja vastasi kantajan asianajajalle 15.11.2007 sähköpostitse, että haaste koski myös menettelyä asiassa A 007/2007.

61 Valituslautakunnan puheenjohtaja totesi 26.11.2007 sähköpostitse kantajan asianajajalle muun muassa, että virallinen haaste oli vain ”vahvistus päivämäärästä” ja sitä oli pidettävä ”merkityksettömänä” siitä syystä, että haaste oli annettu tiedoksi 6.11.2007. Puheenjohtaja kysyi myös, että ”onko Teiltä mahdollisesti jäänyt huomaamatta, että olette jo antanut 9.10.2007 suostumuksen kyseisen päivämäärän osalta?”.

62 Kantajan asianajaja ilmoitti 29.11.2007 sähköpostitse valituslautakunnan sihteeristölle, että hän ja hänen asiakkaansa eivät saapuisi suulliseen menettelyyn.

63 Kantajan vastalauseista huolimatta valituslautakunta järjesti kussakin kolmessa asiassa A 005/2007, A 006/2007 ja A 007/2007 suullisen menettelyn 4.12.2007 kantajan poissa ollessa, kuten suullisen käsittelyn pöytäkirjasta käy ilmi. Asia A 006/2007 käsiteltiin ennen asiaa A 005/2007.

64 YKLV:n asiamies Menne esiintyi menettelyissä Bundessortenamtin asiantuntijana. Hän totesi muun muassa, että LEMON SYMPHONY -lajikkeen teknistä tutkimusta varten vuonna 1997 toimitettu kasviaineisto oli epäilemättä käsitelty kasvunsääteillä mutta että mitään ongelmia ei kyseisessä tutkimuksessa kuitenkaan ollut ilmennyt, ”sillä kasvit kasvoivat täysin normaalisti” . Hän totesi myös, että kyseisen teknisen tutkimuksen ajankohtana ”kasvunsääteiden vaikutus oli lakannut”, ja vahvisti, että ”vuoden 1997 heinä–elokuussa suoritettujen kokeiden laadusta ei [vallinnut] epävarmuutta LEMON SYMPHONY -lajikkeen osalta”. Väliintulija puolestaan totesi, että ”kasvunsääteet vaikuttavat yleensä neljästä kuuteen viikkoa”, etenkin *Osteospermum*-lajin tapauksessa.

65 Valituslautakunta otti 4.12.2007 tekemällään päätöksellä (asia A 006/2007) kantajan tekemän valituksen menettämishakemusta koskevasta päätöksestä tutkittavaksi mutta hylkäsi sen perusteettomana.

66 Valituslautakunta otti 4.12.2007 tekemällään päätöksellä (asia A 005/2007) kantajan tekemän valituksen hylkäyspäätöksestä tutkittavaksi mutta hylkäsi sen perusteettomana.

67 Valituslautakunta jätti 4.12.2007 tekemällään päätöksellä (asia A 007/2007) kantajan tekemän valituksen kuvauksen muuttamista koskevasta päätöksestä tutkimatta.

68 Valituslautakunta totesi ensiksi kussakin kolmessa asiassa, että haaste suulliseen menettelyyn oli lähetty asianmukaisesti. Se totesi tässä yhteydessä, että vaikka oli totta, ettei täytäntöönpanoasetuksen 59 artiklan 1 kohdassa asetettua kuukauden määräaikaa ollut noudatettu, sillä haaste annettiin kantajalle tiedoksi vasta 6.11.2007, tällä ei ollut merkitystä, koska ajankohdasta 4.12.2007 oli sovittu kantajan kanssa kyseisen säännöksen mukaisesti. Valituslautakunnan mukaan kantaja oli nimittäin jo 9.10.2007 kirjallisesti hyväksynyt valituslautakunnan ehdottaman päivämäärän. Kantaja ei myöskään ollut käyttänyt hänelle varattua mahdollisuutta vedota kirjallisesti perusteltujen vastalauseiden perusteella esteeseen osallistua kyseiseen käsittelyyn 10 päivän määräajassa eli viimeistään 19.10.2007. Kantaja oli siten viimeksi mainitusta päivämäärästä lähtien tietoinen siitä, että kyseiseen päivämäärään suostumisen johdosta lähetettäisiin haaste. Sen 29.10.2007 päivätyn haasteen saantitodistuksessa, jonka kantaja allekirjoitti 6.11.2007, oli lisäksi käsinkirjoitettu maininta ”bereits not[iert]” (jo kirjattu). Haasteen toimittamista koskevan määräajan asettamisen taustalla olevaa tarkoitusta eli sitä, että haastetulle osapuolelle taataan vähintään kuukauden pituinen valmistautumisaika tai sitä lyhyempi aika osapuolen siihen suostuessa, on siten noudatettu.

69 Valituslautakunta hylkäsi lisäksi kantajan vaatimukset suullisen käsittelyn ajankohdan lykkäämiseksi sillä perusteella, että kantajan asianajajan oli oltava paikalla toisessa tuomioistuimessa, sekä asian käsittelyn lykkäämiseksi siihen saakka, kunnes mitättömyysmenettelyssä (asia A 010/2007) tehdään lopullinen päätös, joko sillä perusteella, että asiat eivät olleet ratkaisukelpoisia, tai siitä syystä, että Saksan siviilituomioistuimissa oli vireillä oikeuksien loukkausta koskeva menettely.

70 Valituslautakunnan puheenjohtajan toimikausi päättyi 16.12.2007.

Menettely YKLV:n valituslautakunnassa asiassa A 010/2007

71 Kantaja teki 19.10.2007 valituslautakuntaan mitättömäksi julistamista koskevasta hakemuksesta tehdystä päätöksestä valituksen, joka kirjattiin numerolla A 010/2007.

72 Valituksensa tueksi kantaja väittää lähinnä, että kasviaineisto, jonka perusteella LEMON SYMPHONY -lajikkeen tekninen tutkimus vuonna 1997 oli tehty, oli virheellistä. Kantaja mainitsi myös, että oli mahdollista, että lähetetyistä kasveista oli otettu pistokkaita ja että näitä pistokkaita oli tämän jälkeen käytetty mainitussa teknisessä tutkimuksessa. Kantaja huomautti lisäksi eroavuuksista LEMON SYMPHONY -lajikkeen Japanissa tehtyyn kuvaukseen nähden (ks. edellä 6 kohta). Hän toimitti edellä 16 kohdassa mainitun tohtori Ludolphin laatiman asiantuntijalausunnon. Hän huomautti myös, että vuodesta 2001 lähtien sovelletuissa testauksen yleisohjeissa esimerkinomaisesti mainittuja lajikkeita oli kaikkia verrattu LEMON SYMPHONY -lajikkeeseen vuonna 1997, NAIROBI-lajiketta lukuun ottamatta. Asioissa A 005/2007, A 006/2007 ja A 007/2007 4.12.2007 pidetyssä suullisessa käsittelyssä Mennen ja väliintulijan esittämiin väitteisiin liittyen kantaja tarjoutui asiantuntijalausunnon avulla näyttämään toteen väitteensä, jonka mukaan kasvunsääteillä käsittelemisen vaikutukset tutkimukseen eivät rajoittuneet neljästä kuuteen viikkoon. Kantaja selitti lopuksi, että hänen mitättömäksi julistamista koskeva hakemuksensa perustui asetuksen 20 artiklan 1 kohdan a alakohdan ja 7 artiklan säännöksiin. Kun otetaan huomioon se, että lajiketta voidaan pitää erotettavana vain, jos se eroaa

genotyypin tai genotyyppiyhdistelmän ominaispiirteiden kuvauksen perusteella, lajiketta ei kantajan mukaan voida pitää erotettavana, jos todettu ominaispiirteiden kuvaus perustuu mekaaniseen käsittelyyn kasvunsääteillä.

73 Sen jälkeen kun kantaja oli haastettu suulliseen käsittelyyn, hän vastusti 12.1.2009 päivätyssä täydentävässä kirjelmässä sitä, että Menne osallistuu suulliseen käsittelyyn ja että hänen lausuntonsa otetaan huomioon.

74 Kyseisessä kirjelmässä kantaja tarjoutui lisäksi uudelleen näyttämään asiantuntijalausunnon avulla toteen sen, että vuoden 1997 DUS-tutkimuksen tulokset LEMON SYMPHONY -lajikkeesta eivät selittyneet genotyypillä vaan kemiallisella ja mekaanisella käsittelyllä tai sillä, että oli käytetty lähetetyistä kasveista otettuja pistokkaita. Kantaja pyysi lisäksi nimenomaisesti saada esittää ehdotetut todisteet.

75 Asiassa A 010/2007 järjestettiin suullinen menettely 23.1.2009 valituslautakunnassa.

76 Valituslautakunta otti 23.1.2009 tehdyllä päätöksellä (asia A 010/2007), joka annettiin kantajalle tiedoksi 15.4.2009, kantajan mitättömäksi julistamista koskevasta hakemuksesta tekemän valituksen tutkittavaksi mutta hylkäsi sen perusteettomana seuraavien perustelujen päätteeksi, joista on syytä toistaa seuraavat kohdat:

> ”4. Valittaja perustelee valitustaan väitteellä, jonka mukaan LEMON SYMPHONY -lajikkeen vuonna 1997 toteutettu tutkimus oli virheellinen, sillä tutkittu aineisto ei vastannut toimitettavalle aineistolle asetettuja vaatimuksia, koska aineisto oli käsitelty kasvunsääteillä ja koska kyse oli kasvin pistokkaista. Bundessortenamt ilmoitti [YKLV:lle], että tutkimuksen luotettavuus saattoi vaarantua, jos tätä aineistoa käytettäisiin, mutta että sitä neuvottiin jatkamaan tutkimusta ja ottamaan pistokkaita toimitetusta aineistosta. Yleisen käytännön mukaan kaikkia tutkimuksessa käytettyjä lajikkeita lisätään pistokkaista ottamalla pistokkaat samanaikaisesti, jotta varmistetaan se, että koko aineisto on fysiologialtaan samanikäistä. Kysymys kemiallisesta käsittelystä ei ole niin yksinkertainen kuin valittaja väittää. YKLV:n teknisessä protokollassa TP/176/1, jota sovelletaan *Osteospermum*-lajiin, edellytetään, ettei aineistoa ole käsitelty kemiallisesti, elleivät toimivaltaiset viranomaiset salli tällaista käsittelyä. Samanlainen säännös oli ollut olemassa vuonna 1996 ennen kuin kyseiselle lajikkeelle oli laadittu [mainittu protokolla] ja [UPOV:n] yleisohjeet. Valittaja ei näytä huomioivan sitä, että vuoden 1997 tutkimus toteutettiin Bundessortenamtin ja [YKLV:n] välillä tehdyn protokollan perusteella, joten valittajan viittaukset UPOV:n kuvaukseen ovat virheelliset. Kasvunsääteillä käsittelemisen vaikutuksesta on perusteltua todeta, ettei käsittelyllä ollut vaikutusta tutkimukseen. Lisäämisessä käytettävän kasvunsääteen tyypillä ei yleensä ole pitkäkestoista vaikutusta, koska kasvin kasvun myöhempi seuranta edellyttää kasvunsääteiden lisäsuihkutusta. [Väliintulijan] toimittamat tiedot siitä, että kasvunsääteitä käytettiin ainoastaan alkuvaiheessa ja että niiden vaikutukset häviävät neljästä kuuteen viikon kuluttua, ovat vakuuttavia. Väite, jonka mukaan tutkimus ei ole pätevä virheellisen aineiston käytön vuoksi, ei ole perusteltu.

> – –

> Valittajan esittämällä seikalla siitä, että kaikki [tutkimuksen TG/176/3] yleisohjeissa mainitut viitelajikkeet olivat tunnettuja vuonna 1997, ei ole merkitystä, koska lajikkeen kuvaus on asianmukainen siltä osin kuin se koskee LEMON SYMPHONY -lajikkeen tutkimuksen ajankohtana [YKLV:n] ja Bundessortenamtin tiedossa olleita lajikkeita.

> – –

6. Lajike LEMON SYMPHONY, joka on syntynyt lajien *Osteospermum* ja *Dimorphoteca* välisestä geneerisestä risteytyksestä (sic), on sellaisenaan ainutlaatuinen ei pelkästään morfologisilta ominaispiirteiltään vaan myös jatkuvalta kukinta-ajaltaan, joka on pidempi kuin nykyisten *Osteospermum*-lajikkeiden kukinta-aika. Japanilaisesta raportista, johon asiakirja-aineistossa viitataan, käy ilmi, että viitelajikkeina oli käytetty *Dimorphoteca*-lajin lajikkeita. LEMON SYMPHONY -lajikkeen ainutlaatuisuuden vuoksi Bundessortenamtin vuonna 1997 tekemän tutkimuksen yhteydessä ei ollut mahdollista löytää viitelajikkeita, joihin kyseistä lajiketta olisi voitu verrata.

– –

7. Valittaja ei väitä, ettei LEMON SYMPHONY -lajike eroa mistään UPOV:n viitelajikkeista. Valittaja ei ole maininnut yhdenkään sellaisen lajikkeen nimeä, joka ei hakemuksen jättöhetkellä eroa LEMON SYMPHONY -lajikkeesta, mitä [asetuksen] 20 artiklan 1 kohdassa kuitenkin nimenomaisesti edellytetään, vaan hän perustaa valituksensa yritykseen osoittaa, ettei lajike esiintynyt sen nykyisessä muodossa ja ettei tutkimus ollut pätevä, koska toimitettu aineisto oli virheellistä."

77 Valituslautakunnalle 30.3.2009 lähetetyssä kirjeessä kantaja esitti joukon moitteita ja väitteitä liittyen suullisen käsittelyn pöytäkirjaan ja 23.1.2009 pidetyn suullisen käsittelyn kulkuun, joita kantajan mukaan rasittavat vakavat virheellisyydet, joista hän tarjoutuu esittämään näyttöä unionin yleisessä tuomioistuimessa todistajia kuulemalla. Kyseinen kirje sisältää muun muassa seuraavat väitteet:

"2. Epätäsmällinen selostus [YKLV:n] ja Bundessortenamtin välisestä väitetystä sopimuksesta

a) Pöytäkirjan sivulla 2 mainittu kuvaus, jonka mukaan [YKLV] 'myöhemmin' lähetti kopion sopimuksesta, jonka se oli tehnyt Bundessortenamtin kanssa, antaa virheellisen ja siten epätäsmällisen kuvan tapahtumista. Valittajalla ei ollut tilaisuutta lausua [YKLV:n] esittämästä 'sopimuksesta' ennen kuin valituslautakunta teki päätöksen Mennen osallistumisesta suulliseen käsittelyyn.

[YKLV] lähetti itse asiassa juuri ennen päätösharkintaa valituslautakunnalle asiakirjan ilman, että asiakirja lähetettiin myös valittajalle.

Valittaja sai vasta suullisen käsittelyn seuraavan keskeytyksen aikana haltuunsa kopion asiakirjasta, jonka otsikko on 'EXAMINATION OFFICE – DESIGNATION AGREEMENT' (Tutkintavirasto – nimityssopimus), vaikka valituslautakunta oli jo vetäytynyt harkitsemaan päätöstä. Valittajalla ei ollut tilaisuutta lausua tästä asiakirjasta ennen päätösharkintaa ja lautakunnan päätöstä.

Valittaja vetoaa tämän vuoksi kuulluksi tulemista koskevan oikeutensa loukkaukseen. Kun valituslautakunta ilmoitti päätösharkintansa päätteeksi päätöksestään sallia Mennen osallistua suulliseen käsittelyyn, se perusti päätöksensä nimittäin myös siihen, 'ettei YKLV:n ja Bundessortenamtin välisessä sopimuksessa mikään estä' sitä, että Menne osallistuu suulliseen käsittelyyn, ja siten sille toimitettuun asiakirjaan. Tätä on pidettävä – – asetuksen 75 artiklan rikkomisena, koska valittaja ei voinut ottaa kantaa tähän sopimukseen suullisesti eikä kirjallisesti.

b) Myöskään väitteitä, jotka valittaja myöhemmin esitti [YKLV:n] toimittamasta asiakirjasta 'EXAMINATION OFFICE – DESIGNATION AGREEMENT', ei ole mainittu pöytäkirjassa, vaikka ne on otettava huomioon aineellisessa päätöksessä.

Valittajalle annettua kopiota ei ole allekirjoitettu. Valittaja totesi nimenomaisesti, että sopimus oli joka tapauksessa lakannut olemasta voimassa 31.12.2006 lähtien (ks. mainitun sopimuksen 11 artiklan 1 kohta).

Valittaja kiisti asiakirjan 11 artiklan 1 kohdan perusteella myös [YKLV:n] pääjohtajan suullisen käsittelyn aikana antaman vastauksen, jonka mukaan esitetty sopimus oli voimassa riidanalaisen tutkimuksen ajankohtana. Kyseisen sopimuskohdan mukaan sopimus oli nimittäin voimassa aikaisintaan vasta 1.1.2005 alkaen. Tätä ei myöskään ollut mainittu pöytäkirjassa.

Valittaja kiisti vastaavien tosiseikkojen puuttumisen johdosta suullisen käsittelyn aikana myös [YKLV:n] pääjohtajan toteamuksen, jonka mukaan sopimuksen voimassaoloa oli jatkettu, ilman että tästä oli mainittu pöytäkirjassa.

Lopuksi lautakunnan [YKLV:lle] osoittamasta määräyksestä toimittaa voimassaoleva toisinto sopimuksesta ei myöskään ole mainintaa pöytäkirjassa.

Täydellisyyden nimissä huomautan myös, että valittajalle toimitetussa asiakirjassa ei edes mainita Bundessortenamtia [YKLV:n] sopimuspuolena. Lisäksi täytäntöönpanoasetuksen 15 artiklan 2 kohdassa edellytetään, että tutkintaviraston henkilöstön toimenpiteet toteutetaan ’sopimuksen mukaisesti’. Täten ainoastaan toimenpiteitä, joista on nimenomaisesti sovittu sopimuksessa, voidaan kolmansiin nähden pitää [YKLV:n] toimenpiteinä. Sitä vastoin ei ole riittävää, että sopimuksessa ’ei mainita lainkaan’ tiettyjä toimenpiteitä.

3. Mennen esittämät tiedot

Pöytäkirjassa mainitaan Mennen suullisen käsittelyn aikana esittämät tiedot vain epätäydellisesti ja epätäsmällisesti.

a) Pöytäkirjan vakavin puute on luultavasti seuraava:

Valittaja kysyi Menneltä suullisessa käsittelyssä, oliko LEMON SYMPHONY -lajikkeen DUS-tutkimus suoritettu [väliintulijan] lähettämien kasvien perusteella vai viimeksi mainituista kasveista otetuista pistokkaista kasvatettujen kasvien perusteella. Menne vastasi tähän, ettei hänellä ollut tästä muistikuvaa, joten hän ei voinut enää tänä päivänä vahvistaa sitä, suoritettiinko LEMON SYMPHONY -lajikkeen DUS-tutkimus lähetettyjen kasvien vai seuraavan sukupolven kasvien perusteella. Näin ollen Mennen tutkimuksen kulusta antamien kaikkien lausuntojen on katsottava olevan vailla todistusarvoa, koska on mahdotonta käsittää, miten Menne voi antaa lausunnon tutkimuksesta, jonka kohdetta hän ei edes tunne.

Mennen väitteellä, jonka mukaan hän voi vahvistaa, ettei LEMON SYMPHONY -lajikkeeseen käytetyllä kasvunsääteellä ollut mitään vaikutusta tekniseen tutkimukseen, ei myöskään ole todistusarvoa. Jos Menne ei edes muista, mitä kasveja tutkimukseen on käytetty, hän ei myöskään voi vahvistaa yhteyttä kasvien ja kasvunsääteen välillä.

Pöytäkirjassa ei myöskään mainita sitä, että valituslautakunta jätti tutkimatta valittajan esittämän kysymyksen siitä, miten Menne selittää [YKLV:n] asiakirjoissa olevan käsinkirjoitetun merkinnän, jonka mukaan pistokkaat otettiin lähetetyistä kasveista.

b) Pöytäkirjan sivulla 4 oleva toteamus, jonka mukaan Mennellä ei ollut epäilystäkään siitä, ettei kasvunsääteen vaikutus voinut kestää yli kuukautta, on virheellinen. Menne totesi itse asiassa, että hänen mukaansa kasvunsääteet eivät vaikuta kasveihin pidempään kuin kuudesta kahdeksaan viikkoa.

c) Samoin on pidettävä epätäsmällisenä pöytäkirjassa mainittua toteamusta, jonka mukaan Menne vahvisti, että LEMON SYMPHONY -lajike oli vuonna 1997 ainoa tiedossa oleva tämän tyyppinen lajike. Menne perusteli sitä vastoin tätä ’ainutlaatuisuutta’ sillä, että tämä lajike – toisin kuin kaikki muut aiemmin tunnetut lajikkeet – kukki vuoden ympäri ilman kylmää kautta. Valittaja vastasi

> Mennelle, ettei tämä ominaispiirre liittynyt mitenkään tämän lajikkeen ulkomuotoon. Pelkästään tämän ominaispiirteen perusteella ei näin ollen voida määrittää sitä, onko lajike – – asetuksen 7 artiklan mukaisesti erotettava.

Valituslautakunnan on otettava edellä mainitut näkökohdat huomioon päätöksessään.

4. Todisteet, jotka valittaja on tarjonnut esitettäväksi 12.1.2009 päivätyssä kirjelmässä

Huomautustensa 48 ja 49 kohdassa [YKLV] pyysi valituslautakuntaa hylkäämään todisteiden esittämistä koskevan pyynnön. Pöytäkirjassa ei kuitenkaan ole lainkaan mainintaa valittajan esittämistä selityksistä, jotka koskevat todisteita, joita valittaja tarjosi esitettäväksi 12.1.2009 päivätyssä kirjelmässään.

Pöytäkirjassa ei mainita lainkaan sitä, että suullisen käsittelyn aikana valittaja tarjoutui esittämään lisätodisteita väitteestään, jonka mukaan kasvunsääteillä käsittelyn vaikutukset olivat olemassa tutkimuksen toteuttamisen ajankohtana vuonna 1997. Valittaja ehdottaa tässä yhteydessä, että suoritetaan uusi viljelykoe pistokkaana olevasta kasviaineistosta, jota on leikattu ja joka on käsitelty kemiallisesti, ja että tämän kokeen arvioi riippumaton asiantuntija.

5. Muut epätäsmällisyydet ja puutteet

Pöytäkirjaan sisältyy joukko muita epätäsmällisyyksiä ja puutteita, jotka olen alla tiivistänyt lyhyesti.

a) Valituslautakunta ei edellyttänyt päätöksessä, jolla sallittiin Mennen osallistua jäljellä olevaan suulliseen käsittelyyn, Menneltä, että hän antaa lausuntonsa ’asiantuntijana’. Pöytäkirjan sivulla 3 mainittu vastaava toteamus on virheellinen ja ristiriidassa sivulla 4 olevan toisen kohdan kanssa, jonka mukaan menettelyn osapuolena Menne ’kuuluu [YKLV:hen]’. Se, ettei valituslautakunta tehnyt Mennen kuulemisen osalta täytäntöönpanoasetuksen 60 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua päätöstä todisteiden vastaanottamisesta, puhuu myös sitä väitettä vastaan, jonka mukaan Menneä pidetään asiantuntijana.

b) Pöytäkirjassa mainittu huomautus, jonka mukaan valittaja vetoaa (ainoastaan) siihen, että vuonna 1997 suoritettu DUS-tutkimus ’ei [ollut] luotettava’, on epätäsmällinen. Valittaja on sitä vastoin todennut, että hänen mitättömäksi julistamista koskeva hakemuksensa perustui väitteeseen, jonka mukaan LEMON SYMPHONY -lajike, joka oli määritelty lajikekuvauksessa vuodelta 1997, ei ollut erotettava, koska ominaispiirteiden kuvausta koskeva toteamus ei perustunut tutkitun kasvin genotyyppiin.

6. Hakemus

Valittaja vaatii, että suullisen käsittelyn pöytäkirja oikaistaan ja että epätäydellisyydet, puutteet ja epätäsmällisyydet korjataan. Aineellisen päätöksen on perustuttava suullisen käsittelyn kulkuun sellaisena kuin se ilmenee oikaistusta pöytäkirjasta.”

78 Valituslautakunta ilmoitti valittajalle sähköpostitse 7.4.2009, että valittajan suullisen käsittelyn pöytäkirjasta tekemät huomautukset oli annettu tiedoksi muille osapuolille.

Oikeudenkäyntimenettely

79 Kantaja nosti päätöksestä A 007/2007 kanteen, joka kirjattiin numerolla T-133/08, unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 3.4.2008 toimittamallaan kannekirjelmällä.

80 Kantaja nosti päätöksestä A 006/2007 kanteen, joka kirjattiin numerolla T-134/08, unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 4.4.2008 toimittamallaan kannekirjelmällä.

81 Kantaja nosti päätöksestä A 005/2007 kanteen, joka kirjattiin numerolla T-177/08, unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 13.5.2008 toimittamallaan kannekirjelmällä.

82 Sen jälkeen kun asianosaisia oli kuultu, unionin yleisen tuomioistuimen seitsemännen jaoston puheenjohtaja yhdisti 3.9.2008 antamallaan määräyksellä asiat T-133/08, T-134/08 ja T-177/08 kirjallista käsittelyä, suullista käsittelyä ja tuomion antamista varten.

83 Kantaja pyysi unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 25.2.2009 jättämällään kirjelmällä saada esittää uuden perusteen unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 48 artiklan 2 kohdan nojalla. Tämän kirjelmän liitteenä olivat kirjalliset huomautukset, jotka YKLV oli esittänyt 23.1.2009 valituslautakunnassa asiassa A 010/2007 käydyssä suullisessa menettelyssä. Koska mainittu kirjelmä ja sen liite liitettiin asiakirja-aineistoon, muita osapuolia pyydettiin esittämään kirjalliset huomautuksensa vastauksena. YKLV noudatti tätä pyyntöä jättämällä 23.3.2009 kirjelmän unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon. Väliintulija esitti huomautuksensa vastinekirjelmässään.

84 Unionin yleinen tuomioistuin (seitsemäs jaosto) pyysi 22.6.2009 päivätyllä prosessinjohtotoimella osapuolia ilmoittamaan sille, miten asiassa A 010/2007 tehty valitus oli ratkaistu ja mitä päätelmiä valituslautakunnan kyseisessä asiassa tekemästä päätöksestä oli tehtävä yhdistetyissä asioissa T-133/08, T-134/08 ja T-177/08 käytävän oikeudenkäynnin jatkon kannalta. Asianosaiset noudattivat kyseistä pyyntöä säädetyssä määräajassa.

85 Kantaja nosti päätöksestä A 010/2007 kanteen, joka kirjattiin numerolla T-242/09, unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 24.6.2009 toimittamallaan kannekirjelmällä.

86 Sen jälkeen kun asianosaisia oli kuultu, unionin yleisen tuomioistuimen seitsemännen jaoston puheenjohtaja yhdisti 15.6.2010 antamallaan määräyksellä yhdistetyt asiat T-133/08, T-134/08 ja T-177/08 sekä asian T-242/09 suullista käsittelyä ja tuomion antamista varten.

87 Unionin yleisen tuomioistuimen jaostojen kokoonpanoja muutettiin uuden toimintavuoden alussa ja esittelevä tuomari nimitettiin toiseen jaostoon, jolle esillä oleva asia näin ollen siirrettiin.

88 Esittelevän tuomarin kertomuksen perusteella unionin yleinen tuomioistuin (toinen jaosto) päätti aloittaa suullisen käsittelyn työjärjestyksen 135 a artiklan mukaisesti todettuaan, että tietyt asianosaiset olivat säädetyssä määräajassa esittäneet perustellun pyynnön tältä osin.

89 Osapuolten lausumat ja vastaukset unionin yleisen tuomioistuimen (toinen jaosto) esittämiin kysymyksiin kuultiin 28.2.2012 pidetyssä istunnossa.

Asianosaisten ja väliintulijan vaatimukset

90 Kantaja vaatii asiassa T-133/08, että unionin yleinen tuomioistuin

— kumoaa päätöksen A 007/2007 ja kuvauksen muuttamista koskevan päätöksen ja

— velvoittaa YKLV:n korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

91 Kantaja vaatii asiassa T-134/08, että unionin yleinen tuomioistuin

— kumoaa päätöksen A 006/2007 ja

— velvoittaa YKLV:n korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

92 Kantaja vaatii asiassa T-177/08, että unionin yleinen tuomioistuin

— kumoaa päätöksen A 005/2007 ja

— velvoittaa YKLV:n korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

93 Kantaja vaatii asiassa T-242/09, että unionin yleinen tuomioistuin

— kumoaa päätöksen A 010/2007 ja

— velvoittaa YKLV:n korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

94 Jos unionin yleinen tuomioistuin katsoo, että tosiseikkoja on selvennettävä, kantaja pyytää lisäksi unionin yleistä tuomioistuinta toteuttamaan kyseisessä asiassa T-242/09 seuraavat prosessinjohtotoimet:

— ottamaan vastaan kantajan tarjoamat todisteet, joilla perustellaan väitettä, jonka mukaan Menne totesi 23.1.2009 pidetyssä suullisessa käsittelyssä, ettei hän enää muistanut, oliko LEMON SYMPHONY -lajikkeen tekninen tutkimus suoritettu lähetettyjen kasvien vai viimeksi mainituista kasveista otettujen pistokkaiden perusteella

— ottamaan vastaan kantajan asiantuntijalausunnon muodossa tarjoamat todisteet, jotta kantaja voi tukea väitettään, jonka mukaan se seikka, että *Osteospermum*-lajin kasviaineisto on käsitelty kasvunsääteillä ja leikattu mekaanisesti, ei ”katoa” viljelytutkimuksen aikana ja että se vaikuttaa mainitun tutkimuksen lopputulokseen, ja

— ottamaan vastaan siltä osin kuin unionin yleinen tuomioistuin katsoo tarpeelliseksi muut kantajan valitusmenettelyn sekä tämän oikeudenkäynnin aikana tarjoamat todisteet.

95 YKLV vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

— jättää kanteen asiassa T-133/08 tutkimatta siltä osin kuin se koskee kuvauksen muuttamista koskevan päätöksen kumoamista ja hylkää kanteen muilta osin perusteettomana

— hylkää kanteet asioissa T-134/08 ja T-177/08 perusteettomina

— jättää kanteen asiassa T-242/09 tutkimatta ja joka tapauksessa hylkää sen perusteettomana

— velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut ja

— toteaa, että YKLV vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan ainoastaan, jos – ja siltä osin kuin – unionin yleinen tuomioistuin hyväksyy jonkin kannevaatimuksen.

96 YKLV vaatii lisäksi, että unionin yleinen tuomioistuin hylkää kantajan asiassa T-242/09 esittämän prosessinjohtotoimia koskevan pyynnön.

97 Väliintulija vaatii kaikissa asioissa T-133/08, T-134/08, T-177/08 ja T-242/09, että unionin yleinen tuomioistuin

— hylkää kanteen ja

— velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Alustavat toteamukset neljän yhdistetyn asian välisistä suhteista ja järjestyksestä, jossa asiat on käsiteltävä

98 Kuten kantaja perustellusti toteaa kirjelmissään ja kuten hän on suullisessa käsittelyssä toistanut, kolme ensimmäistä yhdistettyä asiaa T-133/08, T-134/08 ja T-177/08 ovat läheisessä keskinäisessä riippuvuussuhteessa toisiinsa ja ne ovat lisäksi riippuvuussuhteessa asiaan T-242/09 (LEMON SYMPHONY -lajiketta koskeva mitättömyysmenettely), minkä vuoksi on perusteltua käsitellä viimeksi mainittu asia ensimmäisenä jäljempänä tässä tuomiossa. Kyseisessä asiassa annettava ratkaisu on nimittäin ratkaiseva muiden kolmen asian ratkaisemisen kannalta, jos päätös A 010/2007 kumotaan. Sen jälkeen tulevat alenevassa tärkeys- ja riippuvuusjärjestyksessä asia T-134/08 (LEMON SYMPHONY -lajiketta koskeva menettämismenettely), sitten asia T-133/08 (LEMON SYMPHONY -lajikkeen kuvauksen muuttaminen) ja lopuksi asia T-177/08 (hakemus yhteisön kasvilajikkeiden suojan myöntämiseksi SUMOST 01 -lajikkeelle). Kolme viimeksi mainittua asiaa käsitellään joka tapauksessa yhdessä jäljempänä tässä tuomiossa, koska niillä riitautettuja päätöksiä näyttää rasittavan sama menettelyvirhe sekä sama puolustautumisoikeuksien loukkaus, kuten jäljempänä tämän tuomion 216 kohdassa ja sitä seuraavissa kohdissa selitetään.

99 Kantaja totesi suullisessa käsittelyssä, ettei hän enää vedonnut alun perin asiassa T-134/08 esitettyyn näkemykseen ja että hän vetosi vastedes asiassa T-242/09 esitettyyn näkemykseen siitä, että LEMON SYMPHONY oli pysynyt muuttumattomana mutta että sitä ei ollut kuvailtu asianmukaisesti vuonna 1997. Kantaja ei kuitenkaan ole muodollisesti peruuttanut kannettaan asiassa T-134/08, joten kyseisen kanteen käsittelyä on jatkettava.

Asia T-242/09

Tutkittavaksi ottaminen

100 Valituslautakunta katsoi päätöksessä A 010/2007, että kantajalla oli menettelyn osapuolena, jolle mitättömäksi julistamista koskevasta hakemuksesta tehty päätös oli osoitettu, oikeus tehdä sille valitus.

101 YKLV on eri mieltä asiasta ja väittää, ettei kantaja ole mitättömyysmenettelyn osapuoli, koska hän ei ole tehnyt tässä tarkoituksessa hakemusta täytäntöönpanoasetuksen 1 artiklan 2 kohdan nojalla. YKLV:n mukaan asetuksen 20 artiklan perusteella aloitettu menettely on nimittäin lähtökohtaisesti viran puolesta aloitettava menettely. YKLV katsoo kuitenkin, että valituslautakunnan näin tekemällä oikeudellisella virheellä ei ole seurauksia, koska YKLV:n mukaan kantajalla oli oikeus tehdä valitus mitättömäksi julistamista koskevasta hakemuksesta tehdystä päätöksestä toisessa ominaisuudessa eli henkilönä, jota päätös koskee suoraan ja erikseen.

102 YKLV ja väliintulija katsovat näin ollen, että kanne on jätettävä tutkimatta. Näiden osapuolten mukaan lajikkeelle myönnetyn suojan mitättömäksi julistamista koskeva hakemus on otettava asetuksen 20 artiklan 1 kohdan a alakohdan ja 7 artiklan nojalla tutkittavaksi vain, jos esitetään tosiseikkoja ja todisteita, joilla näytetään toteen se, ettei mainittu lajike eronnut geneettisen rakenteen yhdenkään merkittävän ominaispiirteen osalta mistään muusta lajikkeesta, jonka olemassaolo oli yleisesti tunnettu suojaa koskevan hakemuksen jättöhetkellä. Käsiteltävässä asiassa kantaja on kuitenkin vedonnut ainoastaan menettelyvirheisiin, jotka eivät ole merkityksellisiä ja joita YKLV:n tai sen valituslautakunnan ei siten tarvitse ottaa huomioon asetuksen 20 artiklan mukaisessa mitättömyysmenettelyssä.

103 Näihin kysymyksiin ei kuitenkaan vaikuta olevan tarpeen ottaa kantaa, koska, kuten jäljempänä esitetään, esillä oleva kanne on joka tapauksessa hylättävä perusteettomana. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan unionin yleisen tuomioistuimen asiana on arvioida, voidaanko asian olosuhteissa kanteen hylkäämistä vastaajan esittämästä oikeudenkäyntiväitteestä lausumatta pitää

oikeutettuna hyvän oikeudenkäytön perusteella (asia C-23/00 P, neuvosto v. Boehringer, tuomio 26.2.2002, Kok., s. I-1873, 50–52 kohta ja asia C-6/06 P, Cofradía de pescadores ”San Pedro” de Bermeo ym. v. neuvosto, tuomio 22.11.2007, 21 kohta, ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa).

Asiakysymys

104 Kanteensa tueksi kantaja vetoaa neljään kanneperusteeseen, jotka perustuvat asetuksen 76 ja 81 artiklan säännösten rikkomiseen, asetuksen 20 ja 7 artiklan säännösten rikkomiseen, asetuksen 75 artiklan rikkomiseen ja täytäntöönpanoasetuksen 63 artiklan 1 ja 2 kohdan rikkomiseen.

Ensimmäinen kanneperuste, joka perustuu asetuksen 76 ja 81 artiklan säännösten rikkomiseen

– Asianosaisten ja väliintulijan lausumat

105 Kantaja vetoaa ”virallisperiaatteen” loukkaukseen sekä riidanalaisen päätöksen yhdenmukaisuuden puuttumiseen. Tältä osin kantaja ei riitauta valituslautakunnan suorittamaa todisteiden arviointia. Valituslautakunta teki päinvastoin oikeudellisesti virheellisen päätöksen, koska se ei ottanut vastaan eikä arvioinut todisteita vaan perusti yksipuolisesti ja ilman tarkistusta päätöksensä muiden osapuolten väitteisiin, joita ei perusteltu muulla tavoin ja joita pidettiin ”vakuuttavina” ilman, että valituslautakunta otti huomioon kantajan merkityksellisiä ja perusteltuja vastalauseita ja todisteita, jotka kantaja tarjoutui esittämään.

106 Kantajan mukaan valituslautakunta ei voinut oikeudellista virhettä tekemättä päätyä siihen lopputulokseen, että LEMON SYMPHONY -lajikkeesta oli vuonna 1997 tehty sääntöjenmukainen tekninen tutkimus ja että YKLV oli perustellusti todennut, että kyseinen lajike oli asetuksen 7 artiklan mukaisesti erotettava.

107 Tarkemmin sanottuna kantaja väittää ensimmäiseksi, että valituslautakunta rikkoi asetuksen 76 ja 81 artiklaa, kun se ei ottanut vastaan edes yhtä kantajan tarjoamaa todistetta, vaikka LEMON SYMPHONY -lajikkeen teknistä tutkimusta koskevat useat tosiseikat oli näytettävä toteen ja vaikka kantaja oli itse pyytänyt vastaavien selvittämistoimien toteuttamista.

108 Tässä yhteydessä kantaja aloittaa toteamalla, että on kiistatonta, että vastoin Bundessortenamtin vaatimuksia väliintulijan teknistä tutkimusta varten vuonna 1997 toimittama kasviaineisto koostui pistokkaina myyntiin tarkoitetuista tuotteista, jotka on käsitelty kasvunsääteillä ja joita on leikattu. Ainoastaan oli keskusteltu kyseisen käsittelyn vaikutuksista lajikekuvauksessa kuvailtuun ulkomuotoon.

109 Kantaja moittii valituslautakuntaa tämän jälkeen ensimmäiseksi siitä, ettei se tutkinut sitä, minkä kasvien perusteella tekninen tutkimus oli toteutettu. Tämän ratkaiseminen on kuitenkin huomattavan tärkeää. Kantaja väitti nimittäin, että jos pistokkaat oli otettu jo tammikuussa 1997, niistä kasvaneet kasvit eivät olisi voineet ominaispiirteiden määrittämisen hetkellä elokuussa 1997 olla viljelyvaiheessa, joka oli rinnastettavissa niiden viljelykokeiden kohteena olevien vertailukasvien viljelyvaiheeseen, jotka olisi pitänyt toimittaa Bundessortenamtille joulukuun 1996 alussa; kantaja tarjoutui todistamaan väitteensä asiantuntijalausunnon avulla.

110 Tässä yhteydessä valituslautakunnan väite, jonka mukaan ”yleisen käytännön mukaan kaikkia tutkimuksessa käytettyjä lajikkeita lisätään pistokkaista ottamalla pistokkaat samanaikaisesti, jotta varmistetaan se, että koko aineisto on fysiologialtaan samanikäistä”, ei ole johdonmukainen eikä sitä ole tuettu todisteilla. Valituslautakunta ei millään tavoin osoita, että kyseistä ”yleistä käytäntöä” todella noudatettiin käsiteltävässä asiassa, kun otetaan huomioon kaikki verratut lajikkeet. Valituslautakunta tyytyy mainitsemaan tässä yhteydessä YKLV:n Bundessortenamtille antaman ”neuvon” jatkaa tutkimusta ottamalla pistokkaita. Lisäksi valituslautakunnan muut väitteet, jotka koskevat

kasvunsääteiden vaikutuksia, olisivat olleet tarpeettomia, jos valituslautakunta olisi halunnut puolustaa näkemystä, jonka mukaan pistokkaiden käyttämisellä poistettiin kaikki mahdolliset vaikutukset. Joka tapauksessa ”olettamasta”, johon valituslautakunta tukeutuu, ei ole esitetty todisteita, koska valituslautakunta ei ole määrännyt yhtään selvittämistoimea tämän näkemyksen tukemiseksi. Edes Mennen lausunto ei tue tätä olettamaa, koska Menne totesi valituslautakunnassa käydyssä suullisessa käsittelyssä, ettei hän enää voinut muistaa, oliko tekninen tutkimus tehty käsiteltyjen kasvien vai niistä otettujen pistokkaiden perusteella.

111 Jos riidanlaista päätöstä on tulkittava siten, että valituslautakunta itsekin luuli, että vuoden 1997 tekninen tutkimus toteutettiin kemiallisesti ja mekaanisesti käsiteltyjen kasvien perusteella, kantaja moittii tämän jälkeen valituslautakuntaa toiseksi siitä, että tämän tekemät toteamukset kasveja koskevan käsittelyn vaikutusten väitetystä puuttumisesta olivat epäjohdonmukaiset eikä niitä ollut tuettu todisteilla. Kantaja muistuttaa tässä yhteydessä, että hän on aina väittänyt, ettei sellaisen teknisen tutkimuksen perusteella, joka on toteutettu sellaisen kemiallisesti ja mekaanisesti käsitellyn kasviaineiston perusteella, joka on ”pistokkaina myytäväksi tarkoitettuna tuotteena” lisäksi eri viljelyvaiheessa kuin vertailuun käytetyt muut ”nuoret taimet”, voida todeta lajikkeen erotettavuutta koskevaa ominaispiirrettä asetuksen 7 artiklan mukaisesti. Näiden väitteiden osoittamiseksi muun muassa kasvunsääteiden kestävän vaikutuksen osalta kantaja oli useaan otteeseen ja vielä valituslautakunnassa käydyssä suullisessa käsittelyssä tarjoutunut esittämään asiantuntijatodistelua ja pyytänyt vastaavien selvittämistoimien määräämistä.

112 Valituslautakunnan tässä yhteydessä riidanalaisen päätöksen 4 kohdassa (s. 7) tekemät toteamukset eivät perustu osapuolten valituslautakunnassa käydyn menettelyn aikana tekemiin väitteisiin vaan olettamiin, jotka valituslautakunta oli itse menettelyn aikana esittänyt. Toteamukset eivät käy ilmi myöskään asiakirja-aineistosta eikä niitä ole tuettu todisteilla, koska kantajan pyynnöistä huolimatta kyseinen lautakunta ei määrännyt selvittämistoimia vaan antoi mieluummin etusijan Mennen väitteille. Valituslautakunnan väitteillä testauksen yleisohjeiden TG/176/3 soveltamatta jättämisestä ei myöskään ole merkitystä ja ne ovat viime kädessä virheellisiä, kuten Bundessortenamtin 6.11.1996 päivätyssä kirjeessä todetaan. Lopuksi valituslautakunta ei ottanut huomioon sitä kiistatonta seikkaa, että väliintulijan lähettämät kasvit olivat ”pistokkaina myytäväksi tarkoitettuja tuotteita” eli toisin sanoen täysin kehittyneitä kasveja, jotka olivat puhkeamaisillaan kukkaan ja joita ei voitu verrata nuoriin taimiin.

113 Kantaja väittää toiseksi, että valituslautakunta jätti ottamatta huomioon lukuisia kantajan vetoamia aihetodisteita tai arvioi ne ilmeisen virheellisesti.

114 Kantaja muistuttaa tässä yhteydessä, että hän on jatkuvasti kiistänyt YKLV:n väittämän siitä, että vuonna 1997 tutkitut kasvit olisivat samoja kuin vuonna 2005 tutkittu LEMON SYMPHONY -lajikkeen kasviaineisto. Kantajan mukaan sen perusteella, ettei mainittua lajiketta voitu enää vuodesta 2002 lähtien kuvailla samalla tavoin kuin vuonna 1997, voidaan todeta, ettei tuona vuonna toteutettua kyseisen lajikkeen teknistä tutkimusta voida pitää luotettavana vuoden 1997 aineistoon kohdistuneen käsittelyn vuoksi. Valituslautakunta jätti tutkimatta kantajan tämän väitteen, kun se päätyi riidanalaisen päätöksen 5 kohdassa (s. 8) siihen johtopäätökseen, että LEMON SYMPHONY -lajikkeen kasvit vuosilta 1997 ja 2005 olivat samanlaiset ulkomuodoltaan ja että lajike olisi pitänyt kuvailla eri tavalla vuodesta 2000 lähtien ainoastaan muutettujen yleisohjeiden soveltamisen johdosta. Kantajan mukaan tällä päätelmällä ei ole merkitystä.

115 Ensimmäiseksi kantajan mukaan kukaan osapuolista ei ole kiistänyt sen väitettä, jonka mukaan LEMON SYMPHONY -lajikkeen kasviaineistona vuonna 2001 tutkitut kasvit luokiteltiin varren kasvusuuntaa koskevan ominaispiirteen osalta tasolle ”pystysuoran ja puolittain pystysuoran välillä oleva (2)”. Kyseisenä tutkimusvuotena testauksen yleisohjeita TG/176/3 oli kuitenkin jo sovellettu. Täten ei ole mahdollista selittää loogisesti sitä, että kyseisiä yleisohjeita soveltamalla tämä sama ominaispiirre luokiteltiin tasolle ”puolittain pystysuoran ja vaakasuoran välillä oleva (5)” vasta vuonna 2005. Kuvauksen huomattava muutos olisi sitä vastoin pitänyt todeta jo vuonna 2001.

116 Toiseksi kantajan mukaan sillä seikalla ei myöskään voida tukea riidanalaista päätöstä, että varren kasvusuuntaa koskevat lajike-esimerkit mainittiin ensimmäisen kerran testauksen yleisohjeissa TG/176/3 eikä ominaispiirteitä koskevassa taulukossa VI. Kantajan väitettä, jonka mukaan kaikkia esimerkkeinä mainittuja lajikkeita (lajiketta NAIROBI lukuun ottamatta) oli jo viljelty vuoden 1997 teknisen tutkimuksen yhteydessä, ei nimittäin myöskään ollut kiistetty. Koska vertailu näihin lajikkeisiin oli suoritettu, valituslautakunnan päätelmällä ei ole merkitystä. Lisäksi kantajan väitettä, jonka mukaan ZULU-lajike, jota vuonna 1997 oli verrattu LEMON SYMPHONY -lajikkeeseen, on pystylajike, ei sen mukaan myöskään ole kiistetty. Lopuksi YKLV:n teknisen protokollan TP/176/1 vuodelta 2007 oleva uusi toisinto osoittaa sen, ettei valituslautakunnan väitteillä ole merkitystä. Kantajan mukaan on nimittäin niin, että jos vuonna 2001 käyttöön otetut esimerkit eivät kuvastaneet asianmukaisesti *Osteospermum*-lajin kirjoa, lajia ei olisi pitänyt kirjata muuttumattomana vuoden 2007 toisintoon.

117 Kolmanneksi valituslautakunta ei ottanut huomioon 22.3.2006 päivättyä Bundessortenamtin sähköpostiviestiä, jossa kyseinen virasto totesi, ettei se voinut vuonna 2006 laatia kuvausta vuonna 1997 käytetyn ominaispiirteitä koskevan taulukon VI perusteella. Kantajan mukaan tämä toteamus on ristiriidassa valituslautakunnan sen toteamuksen kanssa, jonka mukaan kasveilla oli vuonna 2005 sama fenotyyppi kuin vuonna 1997 tutkituilla kasveilla. Kantaja katsoo nimittäin, että jos kasvit olivat vuonna 2005 samoja, ne olisi pitänyt kuvailla ominaispiirteitä koskevaa taulukkoa VI soveltaen täysin samalla tavoin kuin ne oli kuvailtu vuoden 1997 kuvauksessa.

118 Neljänneksi se, mitä riidanalaisessa päätöksessä on todettu LEMON SYMPHONY -lajikkeen Japanissa suoritetusta teknisestä tutkimuksesta, on virheellinen. Toisin kuin valituslautakunta väittää, kyseessä oli kiistämättä sama lajike, joten kantajan näkemyksen mukaan kysymystä siitä, miksi kasvit oli arvioitu eri tavalla Japanissa, olisi pitänyt tutkia tarkemmin.

119 Viidenneksi valituslautakunta ei millään tavoin ottanut huomioon tohtori Ludolphin väliintulijalle laatimaa asiantuntijalausuntoa, josta ilmeni, ettei LEMON SYMPHONY -lajike ollut koskaan ollut pystylajike. Kantajan mukaan valituslautakunnan olisi pitänyt tämän näkökohdan asianmukaisen arvioinnin perusteella päätyä toteamaan, että jopa väliintulijan kannalta katsottuna mainitun lajikkeen vuonna 1997 toteutettu tekninen tutkimus oli virheellinen.

120 Lopulta kuudenneksi riidanalaisessa päätöksessä ei oteta lainkaan huomioon sitä seikkaa, että LEMON SYMPHONY -lajiketta lukuun ottamatta minkään muun *Osteospermum*-lajin lajikkeen kuvausta ei ole muutettu.

121 YKLV ja väliintulija väittävät, että esillä oleva kanneperuste on perusteeton, kun otetaan huomioon muun muassa se harkintavallan laajuus, joka YKLV:llä on lajikkeen teknisessä tutkimuksessa ja viljelyaineistojen käytössä.

– Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta

122 Aluksi on muistutettava, että asetuksen 20 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaan YKLV julistaa yhteisön kasvinjalostajanoikeudet mitättömiksi, ”jos on osoittautunut”, että 7 tai 10 artiklassa esitettyjä edellytyksiä ei ollut täytetty yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien myöntämishetkellä.

123 Asetuksen 76 artiklan, jonka otsikko on ”[YKLV:n] suorittama asiasisällön tutkinta” ja jota käsiteltävässä asiassa väitetään rikotun, sanamuodon mukaan YKLV tutkii asiasisällön viran puolesta virastossa aloitetussa menettelyssä ”sikäli, kun asiasisältö on [kyseisen asetuksen] 54 ja 55 artiklassa säädetyn tutkinnan kohteena”.

124 Asetuksen 54 artiklan mukaan YKLV suorittaa yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien myöntämiseksi tehdyn hakemuksen asiasisältöä koskevan tutkinnan. Tässä yhteydessä se tutkii muun muassa sen, voidaanko lajikkeelle hakea 5 artiklan mukaisia yhteisön kasvinjalostajanoikeuksia ja onko kyse mainitun asetuksen 10 artiklan mukaisesta uudesta lajikkeesta.

125 Asetuksen 55 artiklassa säädetään, että jos alustavan tutkinnan tuloksena YKLV huomaa, ettei yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien myöntämiselle ole mitään esteitä, se toteuttaa halutut toimenpiteet, jotta toimivaltainen viranomainen tai toimivaltaiset viranomaiset (tutkintavirastot) suorittavat 7–9 artiklassa esitettyjen edellytysten (DUS-edellytykset) täyttymisen tutkintaa koskevan teknisen tutkimuksen vähintään yhdessä jäsenvaltiossa.

126 Heti alkuun on todettava, ettei asiasisällön tutkintaan liittyvää asetuksen 76 artiklan säännöstä voida sanamuodon mukaan soveltaa menettelyyn valituslautakunnassa, jonne on tehty valitus YKLV:n päätöksestä olla julistamatta asianosaisen hakemuksen perusteella yhteisön kasvinjalostajanoikeuksia mitättömiksi, koska tämä menettely ei kuulu asetuksen 54 ja 55 artiklan soveltamisalaan.

127 Valituslautakunnan tehtävänä ei tällaisessa menettelyssä nimittäin ole suorittaa asetuksen 54 artiklassa säädettyä hakemuksen asiasisältöä koskevaa tutkintaa tai 55 artiklassa säädettyä teknistä tutkimusta eikä ylipäätään lausua YKLV:n yhteisön kasvilajikkeiden suojan myöntämiseksi tehdyn hakemuksen yhteydessä toteuttaman tutkimuksen sääntöjenmukaisuudesta.

128 Valituslautakunnan tehtävänä on ainoastaan lausua asianosaisen pyynnöstä YKLV:n asetuksen 20 artiklan 1 kohdan a alakohdan nojalla tekemän sen päätöksen sääntöjenmukaisuudesta, jolla jätettiin julistamatta yhteisön kasvilajikkeiden suoja mitättömäksi sillä perusteella, ettei kyseinen asianosainen ole ”osoitta[nut]”, etteivät mainitun asetuksen 7 tai 10 artiklassa mainitut edellytykset täyttyneet suojan myöntämishetkellä.

129 Kun mitättömyysmenettelyä ei aloitettu viran puolesta vaan asianosaisen hakemuksesta, asetuksen 76 ja 81 artiklassa, luettuna yhdessä asetuksen 20 artiklan kanssa, asetetaan kyseiselle asianosaiselle todistustaakka siitä, että edellytykset mitättömäksi julistamiselle täyttyvät.

130 Tämä todistustaakan ja asian selvittämisen järjestely eroaa tosin huomattavasti siitä, mitä säädetään yhteisön tavaramerkin alalla yhteisön tavaramerkistä 26.2.2009 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 207/2009 (EUVL L 78, s. 1) 76 artiklassa, jonka mukaan ”menettelyssä virasto tutkii tosiseikat viran puolesta; rekisteröinnin hylkäämisen suhteellisia perusteita koskevassa menettelyssä tutkimus rajataan seikkoihin, joihin osapuolet ovat vedonneet, ja osapuolten esittämiin vaatimuksiin”. Tämä ero todistusoikeudellisissa säännöksissä voi kuitenkin selittyä sillä, että, toisin kuin yhteisön tavaramerkkiasetuksessa, asetuksessa ei tehdä eroa ehdottomien ja suhteellisten rekisteröinnin hylkäämisperusteiden välille.

131 Lisäksi asetuksella käyttöön otettu järjestelmä on sen järjestelmän mukainen, joka on yhteisömallin alalla otettu käyttöön yhteisömallista 12.12.2001 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 6/2002 (EYVL L 3, s. 1) 63 artiklan 1 kohdalla, jonka sanamuoto on seuraava:

”Menettelyssä virasto tutkii tosiseikat viran puolesta. Mitättömäksi julistamista koskevan hakemuksen käsittelyssä tutkiminen rajataan seikkoihin, joihin osapuolet ovat vedonneet, ja heidän esittämiinsä vaatimuksiin.”

132 Tämä järjestelmä on lisäksi yleisten oikeusperiaatteiden ja todistustaakkaa sekä asian selvittämistä koskevien menettelysääntöjen, muun muassa kantajalla olevaan todistustaakkaan viittaavan actori incumbit onus probandi -periaatteen, mukainen. Tässä yhteydessä on korostettava, että asetuksen 81 artiklan 1 kohdan mukaan, jota on myös väitetty rikotun käsiteltävässä asiassa, YKLV:n on sovellettava ”jäsenvaltioissa yleisesti hyväksyttyä menettelysäännöstöä”, jos mainitussa asetuksessa tai täytäntöönpanoasetuksessa ei anneta menettelysäännöksiä.

133 Näin ollen ensimmäinen kanneperuste on hylättävä sillä perusteella, että se perustuu virheelliseen olettamaan siitä, että YKLV:llä on asetuksen 76 ja 81 artiklan nojalla todistustaakka käsiteltävässä asiassa.

134 Joka tapauksessa on niin, että asetuksen säännöksistä, joiden rikkomiseen on vedottu, ei ilmene, että YKLV:ssä käyty menettely olisi luonteeltaan pelkästään inkvisitorinen. Erityisesti asetuksen 76 artiklan ensimmäisessä virkkeessä mainittu tekniseen tutkimukseen liittyvä ”viran puolesta tutkimisen periaate” on sovitettava yhteen saman artiklan toisessa virkkeessä mainitun säännön kanssa, jonka mukaan YKLV hylkää tosiseikat, joihin ei ole vedottu YKLV:n vahvistamassa määräajassa, ja todisteet, joita ei ole esitetty kyseisessä määräajassa. YKLV:ssä käytävän menettelyn osapuolten tehtävänä on siten vedota kohtuullisessa ajassa tosiseikkoihin, jotka osapuolet haluavat YKLV:n tutkivan, ja esittää todisteet, jotka ne haluavat otettavan huomioon näiden tosiseikkojen tueksi.

135 Siltä osin kuin kyseisiä säännöksiä voidaan soveltaa valitusmenettelyyn, joka koskee asetuksen 20 artiklan nojalla tehtyä YKLV:n päätöstä, jolla jätettiin julistamatta mitättömäksi kasvilajikkeelle myönnetty yhteisön kasvilajikkeiden suoja, mitättömyyteen vetoavan osapuolen tehtävänä on vedota tosiseikkoihin ja esittää todisteet, joiden perusteella voidaan osapuolen mukaan todeta, että asetuksen 20 artiklan soveltamisedellytykset täyttyvät (ks. analogisesti asia C-413/08 P, Lafarge v. komissio, tuomio 17.6.2010, Kok., s. I-5361, 29 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Jos YKLV ei ole samaa mieltä osapuolen arvioinnista, kyseisen osapuolen tehtävänä on vähintäänkin toimittaa konkreettiset ja perustellut tiedot väitteidensä tueksi. Tosiseikat ja näin vedotut todisteet voivat tapauksen mukaan olla sellaisia, että ne velvoittavat toisen osapuolen esittämään selityksen tai perustelun, jonka puuttuessa valituslautakunta voi päätellä, että todistustaakka on täytetty (ks. analogisesti em. asia Lafarge v. komissio, tuomion 30 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Valituslautakunnalla on lisäksi velvollisuus tutkia huolellisesti ja puolueettomasti kaikki käsiteltävän asian merkitykselliset seikat ja valvoa, että yleisiä oikeusperiaatteita ja todistustaakkaa sekä asian selvittämistä koskevia menettelysääntöjä noudatetaan.

136 Kantaja moittii käsiteltävässä asiassa valituslautakuntaa pääasiallisesti siitä, että se tukeutui yksinomaan YKLV:n ja väliintulijan esittämään tosiseikkojen kuvaukseen ilman, että se otti vastaan ja arvioi kantajan tarjoamia todisteita, ja erityisesti ilman, että se hyväksyi kantajan pyyntöä sellaisen selvittämistoimen määräämisestä, joka käsiteltävässä asiassa koskee asiantuntijalausuntoa, jolla oli tarkoitus muun muassa määrittää kasvunsääteiden vaikutus; kantaja oli esittänyt tämän pyynnön kahdesti kirjallisessa menettelyssä (ks. edellä 72 ja 74 kohta) ja toistanut sen suullisessa käsittelyssä valituslautakunnassa.

137 Unionin yleinen tuomioistuin katsoo tässä yhteydessä kuitenkin, että on asianmukaista soveltaa analogisesti YKLV:n valituslautakuntaan, joka on lähes lainkäyttöelin, vakiintunutta oikeuskäytäntöä, jonka mukaan asianosaisen esittämää pyyntöä asian selvittämistoimien määräämisestä ei voida hyväksyä, jos asianosainen ei esitä riittävästi alustavaa näyttöä, jotta tällaisten toimien määrääminen on perusteltua (asia 51/65, ILFO v. korkea viranomainen, tuomio 28.4.1966, Kok., s. 125).

138 Kantaja ei kuitenkaan YKLV:ssä käydyssä hallinnollisessa menettelyssä tai valituslautakunnassa käydyssä valitusmenettelyssä koskaan esittänyt pienintäkään todistetta tai edes vähäisintä osoitusta (kuten tieteellistä ad hoc -tutkimusta, otetta alan aikakauslehdestä, kantajan pyynnöstä laadittua asiantuntijakertomusta tai edes pelkkää kasvitieteen tai puutarhanhoidon asiantuntijan lausuntoa), jota voitaisiin pitää todennäköisenä osoituksena kantajan väitteestä, joka on toistettu useasti mutta jota ei ole koskaan perusteltu ja jonka muut menettelyn osapuolet, mukaan lukien Bundessortenamt ja YKLV:n toimivaltainen komitea, ovat kiistäneet ja jonka mukaan mekaaninen ja kemiallinen käsittely tai käsiteltävässä asiassa toteutetun kaltainen pistokkaiden otto saattoi vääristää LEMON SYMPHONY -lajikkeen teknistä tutkimusta vuonna 1997.

139 Vaikka valituslautakunta yhtyi lopulta muiden menettelyn osapuolten väitteisiin, se ei tehnyt sitä ”yksipuolisesti ja ilman tarkistusta”, kuten kantaja väittää, vaan se tukeutui omiin tietoihinsa ja omaan kasvitieteelliseen asiantuntemukseensa sen jälkeen, kun se oli tutkinut muun muassa sen, oliko LEMON SYMPHONY -lajiketta mahdollista kuvailla vielä vuonna 2005 käyttäen vuonna 1997 voimassa olleita testauksen yleisohjeita TG/176/3, ja maininnut syyt, joiden perusteella se aikoi hyväksyä ennemmin YKLV:n näkemyksen kuin kantajan näkemyksen, mikä käy ilmi muun muassa riidanalaisen päätöksen 4 kohdasta. Kantaja ei tässä yhteydessä vetoa lainkaan perusteluvelvollisuuden rikkomiseen.

140 Näin ollen todistustaakkaa sekä asian selvittämistä koskevien sääntöjen väitettyä rikkomista ei ole näytetty oikeudellisesti riittävällä tavalla toteen.

141 Sen sijaan on todettava, että kantajan tarkoituksena on tällaisen väitteen varjolla – ja toisin kuin hän väittää – itse asiassa saada unionin yleinen tuomioistuin arvioimaan uudelleen tosiseikat ja asiaankuuluvat todisteet.

142 Tässä yhteydessä on siten erotettava toisistaan se, ovatko valituslautakunnan esittämät tosiseikkoja koskevat toteamukset ja arvioinnit tehty sellaisten kasvitieteen tai genetiikan alaan kuuluvien monitahoisten arviointien perusteella, jotka edellyttävät asiantuntemusta tai erityistä tieteellistä tai teknistä osaamista, vai eivät.

143 Jos tähän vastataan myöntävästi, oikeuskäytännöstä käy nimittäin ilmi, että unionin yleiselle tuomioistuimelle kuuluvan tällaisten tosiseikkoja koskevien toteamusten ja arviointien valvonnan harjoittaminen koskee ilmeistä virhettä (asia T-187/06, Schräder v. YKLV (SUMCOL 01), tuomio 19.11.2008, Kok., s. II-3151, 59–63 kohta; vahvistettu asiasisällöltään muutoksenhaussa asiassa C-38/09 P, Schräder v. YKLV, 15.4.2010 annetulla tuomiolla, Kok., s. I-3209, 77 kohta). Tämä koskee esimerkiksi lajikkeen erotettavuutta koskevaa ominaispiirrettä, kun otetaan huomioon asetuksen 7 artiklan 1 kohdassa mainitut edellytykset.

144 Jos tähän vastataan sen sijaan kieltävästi sellaisten tosiseikkoja koskevien arviointien osalta, jotka eivät ole tieteellisesti tai teknisesti erityisen monitahoisia, mainitusta oikeuskäytännöstä käy ilmi, että unionin yleinen tuomioistuin toteuttaa täysimittaisen tai perusteellisen laillisuusvalvonnan (em. asia SUMCOL 01, tuomion 65 kohta ja em. asia Schräder v. YKLV, tuomion 77 kohta).

145 Käsiteltävässä asiassa kantaja moittii valituslautakuntaa ensiksi siitä, ettei se tutkinut sitä, minkä kasviaineiston perusteella tekninen tutkimus heinäkuusta 1997 lähtien viime kädessä suoritettiin. Tämän puhtaasti tosiseikkoja koskevan kysymyksen tutkiminen ei edellytä asiantuntemusta tai erityistä teknistä osaamista eikä se ole sillä tavoin monitahoinen tehtävä, että tuomioistuinvalvonnan rajoittaminen olisi sen perusteella perusteltua.

146 Tähän kantajan väitteeseen vastaamiseksi on riittävää kuitenkin huomauttaa, että kun valituslautakunta totesi riidanalaisen päätöksen 4 kohdassa, että ”vakiintuneen käytännön mukaan kaikkia käytettyjä lajikkeita lisätään pistokkaista samanaikaisesti, jotta varmistetaan se, että koko aineisto on fysiologialtaan samanikäistä”, se totesi implisiittisesti mutta varmasti, että näin oli myös tehty käsiteltävässä asiassa.

147 Tämä toteamus ei kuitenkaan ole ainoastaan yhdenmukainen asian objektiivisten tosiseikkojen kanssa, sellaisina kuin ne käyvät ilmi asiakirja-aineistosta, vaan sen paikkansapitävyyttä vahvistaa myös edellä 11 kohdassa mainitun 30.1.1997 päivätyn käsinkirjoitetun merkinnän sanamuoto ”Bundessortenamt on ottanut pistokkaita, odottaa, TK 30/01/97”, jossa TK tarkoittaa tuona ajankohtana teknisestä tutkimuksesta vastaavan Bundessortenamtin virkamiehen nimikirjaimia, ja se seikka, että tekninen tutkimus suoritettiin vasta kuukausia myöhemmin, heinä- tai elokuussa 1997. Tämä toteamus ei

myöskään ole ristiriidassa Mennen valituslautakunnassa käydyssä suullisessa käsittelyssä esittämien väitteiden kanssa, koska Menne totesi ainoastaan, ettei hän enää muistanut, tehtiinkö tekninen tutkimus väliintulijan lähettämien kasvien vai niistä otettujen pistokkaiden perusteella.

148 Mainittu toteamus on myös sen kantajan väitteen mukainen, jonka mukaan on niin, että jos istukkaat oli otettu väliintulijan tammikuussa 1997 toimittamista kasveista, niistä kasvaneet kasvit eivät olisi voineet ominaispiirteiden määrittämisen hetkellä elokuussa 1997 olla viljelyvaiheessa, joka oli rinnastettavissa niiden viljelykokeiden kohteena olevien vertailukasvien viljelyvaiheeseen, jotka toimitettiin Bundessortenamtille joulukuussa 1996. Omaan kokemukseensa tukeutuen valituslautakunta huomautti nimittäin, että pistokkaiden ottamiskäytäntöä, jota se piti ”yleisenä”, sovelletaan kaikkiin teknisessä tutkimuksessa käytettäviin lajikkeisiin, jotta varmistetaan se, että koko aineisto on fysiologialtaan samanikäistä.

149 Tässä on kyseessä tosiseikkoja koskeva toteamus, jonka valituslautakunta katsoi olevan yleisesti tunnettu. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan yhteisön tavaramerkkiä koskevissa riita-asioissa SMHV:n elinten ei tarvitse päätöksissään näyttää toteen yleisesti tunnettujen tosiseikkojen paikkansapitävyyttä. Vakiintuneesta oikeuskäytännöstä käy myös ilmi, että unionin yleisen tuomioistuimen toteamus, joka koskee niiden seikkojen yleistä tunnettuutta, joihin SMHV:n valituslautakunta on perustanut päätöksensä, on tosiseikkoja koskevaa arviointia, joka, lukuun ottamatta sitä tapausta, että tosiseikat on otettu huomioon vääristyneellä tavalla, ei kuulu unionin tuomioistuimen muutoksenhakuasteena harjoittaman valvonnan piiriin (ks. asia C-273/05 P, SMHV v. Celltech, tuomio 19.4.2007, Kok., s. I-2883, 39 ja 45 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen ja asia C-394/08 P, Zipcar v. SMHV, määräys 3.6.2009, 42 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen, ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa). Unionin yleinen tuomioistuin katsoo asianmukaiseksi soveltaa kyseistä vakiintunutta oikeuskäytäntöä yhtäältä YKLV:n elimiin ja toisaalta unionin yleisen tuomioistuimen harjoittamaan kyseisten elinten päätöksiin kohdistuvaan laillisuusvalvontaan.

150 Kantaja tyytyy käsiteltävässä asiassa kyseenalaistamaan pistokkaiden ottamista koskevasta yleisestä käytännöstä valituslautakunnan tekemän toteamuksen sekä kyseisen käytännön soveltamisen käsiteltävään asiaan, ilman että hän esitti vähäisintäkään selvitystä tai todistetta tältä osin. Koska vastakkaisia todisteita ei ole esitetty, on täten vahvistettava yleisesti tunnettua tosiseikkaa koskeva toteamus.

151 Näin ollen kantajan ensimmäinen kanneperuste on hylättävä perusteettomana ja päinvastoin on vahvistettava valituslautakunnan toteamus, jonka mukaan vuoden 1997 tekninen tutkimus suoritettiin väliintulijan lähettämistä kasveista otettujen pistokkaiden perusteella.

152 Täten ei ole tarpeen tutkia kantajan toista kanneperustetta, jossa kantaja moittii valituslautakuntaa siitä, että sen tekemät toteamukset kasvien kasvunsääteillä käsittelyyn liittyvien vaikutusten väitetystä puuttumisesta käsiteltävässä asiassa olivat epäjohdonmukaiset ja ettei niitä ollut tuettu todisteilla. Tämä peruste on nimittäin esitetty vain, ”jos riidanlaista päätöstä on tulkittava siten, että valituslautakunta itsekin luuli, että vuoden 1997 tekninen tutkimus toteutettiin [pikemminkin] kemiallisesti ja mekaanisesti käsiteltyjen kasvien perusteella” kuin kyseisistä kasveista otettujen pistokkaiden perusteella. Edellä esitetystä kuitenkin seuraa, ettei valituslautakunta ole ottanut tällaista tosiseikkaa huomioon.

153 Valituslautakunnan riidanalaisen päätöksen 4 kohdassa ylimääräisenä huomautuksena tekemät toteamukset perustuvat joka tapauksessa monitahoisiin tieteellisiin tai teknisiin arviointeihin, joita koskevan laillisuusvalvonnan on rajoituttava ilmeiseen virheeseen.

154 Kun otetaan huomioon YKLV:llä oleva laaja harkintavalta monitahoisten kasvitieteellisten arviointien suhteen, kantajan esittämissä väitteissä ei kuitenkaan osoiteta sellaisen ilmeisen virheen olemassaoloa, joka rasittaisi mainittuja toteamuksia tai arviointeja.

155 Erityisesti kemiallista käsittelyä koskevasta kysymyksestä on siten todettava, että kun valituslautakunta, joka täytäntöönpanoasetuksen 11 artiklan 2 kohdan mukaan koostuu teknisesti ja oikeudellisesti pätevistä jäsenistä, totesi riidanalaisen päätöksen 4 kohdassa, että lisäämisessä käytettävän kasvunsääteen tyypillä ei yleensä ole pitkäkestoista vaikutusta, koska kasvin kasvun myöhempi seuranta edellyttää kasvunsääteiden lisäsuihkutusta, se ei perustanut tätä arviointia ainoastaan väliintulijan toimittamiin tietoihin, joiden se katsoi olevan ”vakuuttavia” ja joiden mukaan kasvunsääteitä käytettiin ainoastaan alkuvaiheessa ja niiden vaikutukset häviävät neljästä kuuteen viikon kuluttua, vaan myös käytännön kokemukseen sekä lautakunnan jäsenten tekniseen asiantuntemukseen.

156 Siltä osin kuin kantajan aikomuksena on kyseenalaistaa tämä tosiseikkoja koskeva arviointi, hänen tehtävänään on esittää konkreettiset ja perustellut selvitykset, joilla osoitetaan arvioinnin ilmeinen virheellisyys pääasiassa.

157 Unionin yleinen tuomioistuin muistuttaa, ettei kantaja ole kuitenkaan missään vaiheessa niiden neljän menettelyn aikana, jotka hän pani vireille YKLV:ssä ja sen valituslautakunnassa, eikä myöskään unionin yleisessä tuomioistuimessa käytävän oikeudenkäynnin aikana eikä ilmeisesti Landgericht Düsseldorfissa, Oberlandesgericht Düsseldorfissa ja Bundesgerichtshofissa käytyjen oikeudenkäyntien aikana esittänyt mitään konkreettista selvitystä tai todistetta, jolla voidaan tukea hänen väitteitään muun muassa kasvunsääteen kestävän vaikutuksen osalta.

158 Kantajan muista väitteistä, joilla hän moittii valituslautakuntaa siitä, ettei se vastannut kantajan väitteisiin, jotka koskevat vuonna 1997 toteutetun LEMON SYMPHONY -lajikkeen teknisen tutkimuksen luotettavuuden puuttumista ja jotka on mainittu kyseisen lajikkeen teknisen kuvauksen vuodesta 2001 lähtien tapahtuneen kehityksen johdosta, on todettava, että ne on hylättävä tehottomina, koska yhtäältä on jo hyväksytty, että kyseinen tekninen tutkimus oli joka tapauksessa toteutettu asianmukaisen kasviaineiston perusteella, eli väliintulijan Bundessortenamtille toimittamista kasveista otettujen pistokkaiden perusteella, ja koska toisaalta kantaja ei ole yksilöinyt yhtään toista kasvilajiketta, josta LEMON SYMPHONY -lajike ei eronnut huomattavasti vuonna 1997 edes siinä tapauksessa, että sen varren kasvusuunta kuvailtiin ”pystysuoran ja puolittain pystysuoran välillä olevaksi”. Tämä arviointi on yhdenmukainen niiden ensisijaisten väitteiden kanssa, jotka YKLV ja väliintulija esittivät vastauksena käsiteltävään kanneperusteeseen.

159 Vaikka täten oletettaisiin kantajan väittämän tavoin, että vuoden 1997 teknisessä tutkimuksessa päädyttiin virheelliseen johtopäätökseen sen suhteen, mille tasolle varren kasvusuuntaa koskeva ominaispiirre oli luokiteltava, ja että LEMON SYMPHONY -lajike olisi pitänyt vuodesta 1997 lähtien luokitella tämän ominaispiirteen osalta eri tasolle kuin jolle se Bundessortenamtin kyseisen vuoden tutkimusraportissa oli luokiteltu, tällä ei nimittäin olisi ollut vaikutusta asetuksen 7 artiklan mukaiseen kyseisen lajikkeen erotettavuutta koskevan ominaispiirteen arviointiin, koska arviointi ei perustunut yksinomaan – tai ollenkaan – kyseiseen ominaispiirteeseen kohdistuvaan viittaukseen.

160 Unionin yleinen tuomioistuin toteaa tässä yhteydessä yhtäältä, että LEMON SYMPHONY -lajikkeen vuonna 2006 muutettu kuvaus eroaa alkuperäisestä vuoden 1997 kuvauksesta ainoastaan varren kasvusuuntaa koskevan ominaispiirteen osalta, jonka luokittelutaso muutettiin ”pystysuorasta” (ks. edellä 12 kohta) ”puolittain pystysuoran ja vaakasuoran välillä olevaksi” (ks. edellä 25 kohta).

161 Unionin yleinen tuomioistuin toteaa toisaalta, ettei kantaja ole osoittanut, että tämän muutoksen seurauksena DUS-kriteerit eivät täyttyneet vuonna 1997. Tästä seuraa, että vaikka LEMON SYMPHONY -lajike olisi kuvailtu alusta alkaen varren kasvusuuntaa koskevan ominaispiirteen osalta tasolla ”puolittain pystysuoran ja vaakasuoran välillä olevaksi”, sille olisi myönnetty yhteisön kasvilajikkeiden suoja.

162 Kantaja tosin väitti valituslautakunnassa käydyssä menettelyssä, että jos SUMOST 01 -lajikkeen tutkimus olisi suoritettu käyttäen vertailututkimuksena LEMON SYMPHONY -lajikkeen alkuperäistä kuvausta, näitä kahta lajiketta olisi pidetty selvästi erotettavina (ks. riidanalainen päätös A 007/2007,

s. 2). Valituslautakunta, joka totesi riidanalaisessa päätöksessä, että ”tutkimusmenettelyä ei olisi toteutettu eri tavalla, jos virasto ei olisi välittömästi muuttanut lajikkeen kuvausta ja rekisteröinyt sen – –” [The test procedure would not have taken a different course if the Office had not immediately adapted and registered the variety description…], kuitenkin nimenomaisesti hylkäsi tämän näkemyksen. Kantaja ei myöskään ole erityisesti kyseenalaistanut kyseistä arviointia esillä olevan kanteen yhteydessä.

163 Kantajan teknisiä väitteitä ei joka tapauksessa voida hyväksyä, kun otetaan huomioon riidanalaisessa päätöksessä mainitut tekniset päätelmät, joita voidaan tutkia rajoitetusti, sekä YKLV:n ja väliintulijan vastauksena esittämät väitteet.

164 Erityisesti se, ettei väliintulijan Bundessortenamtille toimittama kasviaineisto vastaa kyseisen viraston 6.11.1996 päivätyssä kirjeessä asettamia vaatimuksia, ei vaikuta ratkaisevalta. Mainittu virasto nimittäin totesi, että tekninen tutkimus saattoi vaarantua, mutta se ei todennut, ettei sitä voitu toteuttaa. Kuten väliintulija perustellusti huomauttaa, toimivaltaisen kansallisen viraston harkintavaltaan kuuluu tutkia ja päättää teknisen tutkimuksen aikana se, onko lähetetty kasviaineisto todella soveltumatonta vai voidaanko käsiteltävän asian tavoin pistokkaiden ottamistekniikalla korjata aineistoa alun perin rasittaneet virheet.

165 Muilta osin ainoa riidanalainen kysymys, joka lähtökohtaisesti kuuluu unionin yleisen tuomioistuimen täyden laillisuusvalvonnan piiriin, on, kuten kantaja on perustellusti todennut, se, ovatko varren kasvusuuntaa koskevalle ominaispiirteelle mahdollisesti annettavat luokittelutasot määritettävä suhteellisten vai ehdottomien edellytysten perusteella. Tämä kysymys nimittäin edellyttää ennemminkin kielellistä kuin kasvitieteellistä osaamista.

166 Valvonnan harjoittamisen yhteydessä on kantajan väittämään nähden päinvastaisesti todettava, että varren kasvusuuntaa koskeva ominaispiirre, jonka luokittelutasot vaihtelevat testauksen yleisohjeiden mukaisesti ”pystysuoran” ja ”laskeutuvan” välillä sisältäen ”puolittain pystysuoran” ja ”vaakasuoran” sekä niiden väliset tasot, ei ole – ääritapauksia lukuun ottamatta – ”ehdoton” ominaispiirre, joka voidaan määrittää täysin objektiivisesti mittaamalla ainoastaan varren kaltevuuskulma, vaan ominaispiirre, jota voidaan sen konkreettisen ilmaisun vuoksi tarvittaessa arvioida vertaamalla saman lajin lajikkeita toisiinsa suhteellisesti, kuten käy selvästi ilmi 18.5.2005 päivätystä Bundessortenamtin asiakirjasta, joka on kannekirjelmän liitteenä A 27 asiassa T-177/08.

167 Bundessortenamtin mukaan kuitenkin se, miksi LEMON SYMPHONY -lajike kuvailtiin vuonna 1997 varren kasvusuuntaa koskevan ominaispiirteen osalta tasolle ”pystysuora”, johtuu tämän lajikkeen vertaamisesta viljelykokeissa käytettyihin viitelajikkeisiin sekä toteamuksesta, että LEMON SYMPHONY -lajike oli kyseisenä vuonna ”eniten pystysuora” kokeiden kohteena olevista lajikkeista. Sen johdosta, että *Ostespermum ecklonis* -lajin lajikkeiden lukumäärä lisääntyi ja että testauksen yleisohjeita muutettiin, Bundessortenamt ehdotti tämän jälkeen kyseisen kuvauksen muuttamista niin, että viitataan ”puolittain pystysuoran ja vaakasuoran väliseen” tasoon. LEMON SYMPHONY -lajike pysyi kuitenkin muuttumattomana vuosien 1995 ja 2005 välillä. Kyse ei ole lajikkeen ominaislaatua koskevasta kuvauksen aineellisesta muutoksesta vaan pelkästä alun perin valittujen ilmaisujen muutoksesta, joka ei muuta lajikkeen ominaislaatua vaan jonka perusteella voidaan ainoastaan paremmin kuvailla lajiketta erityisesti rajaamalla se suhteessa lajin muihin lajikkeisiin.

168 Unionin yleinen tuomioistuin katsoo, että nämä selitykset ovat riittävän yksityiskohtaiset ja vakuuttavat, jotta ne kestävät vakaasti kantajan väitteissään esittämän kumoamisyrityksen.

169 Lisäksi Saksan siviilituomioistuimissa ja YKLV:ssä käydyssä menettelyssä (ks. edellä 28 kohta) käytetyt valokuvat vahvistavat ainakin maallikon silmin sen, että LEMON SYMPHONY -lajikkeen varren kasvusuunta ei huomattavasti muuttunut vuosien 1997 ja 2005 välillä.

170 Kaiken edellä esitetyn perusteella ensimmäinen kanneperuste on hylättävä osittain perusteettomana ja osittain tehottomana.

Toinen kanneperuste, joka perustuu asetuksen 20 ja 7 artiklan säännösten rikkomiseen

– Asianosaisten ja väliintulijan lausumat

171 Kantaja moittii valituslautakuntaa siitä, että se hylkäsi kantajan valituksen riidanalaisen päätöksen 7 kohdassa (s. 9) mainitulla yhdellä ainoalla perusteella, jonka mukaan kantaja ”ei ole maininnut yhdenkään sellaisen lajikkeen nimeä, joka ei hakemuksen jättöhetkellä eroa LEMON SYMPHONY -lajikkeesta, mitä asetuksen 20 artiklan 1 kohdassa kuitenkin nimenomaisesti edellytetään”. Tehdessään näin valituslautakunta jätti huomiotta asetuksen 7 ja 20 artiklan merkityksen.

172 Koska asetuksen 20 artiklan 1 kohdan a alakohdan soveltamisen on kantajan mukaan perustuttava suojeltuun lajikkeeseen sellaisena kuin se on määritelty virallisessa kuvauksessa, suoja on julistettava mitättömäksi, jos ja siltä osin kuin YKLV toteaa, ettei suojeltua lajiketta ole kuvailtu käyttäen ominaispiirteiden kuvauksia, jotka perustuvat lajikkeen genotyyppiin, vaan käyttäen kuvauksia, jotka perustuvat kemialliseen tai mekaaniseen käsittelyyn. Siten on osoitettu, ettei alun perin kuvailtua lajiketta ole koskaan ollut olemassakaan. Kantajan mukaan tästä juuri on kyse käsiteltävässä asiassa.

173 YKLV ja väliintulija kiistävät tämän väitteen.

– Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta

174 Esillä oleva kanneperuste perustuu olettamaan, jonka mukaan LEMON SYMPHONY -lajiketta ei ”ole [vuonna 1997] kuvailtu käyttäen ominaispiirteiden kuvauksia, jotka perustuvat lajikkeen genotyyppiin, vaan käyttäen kuvauksia, jotka perustuvat kemialliseen tai mekaaniseen käsittelyyn”.

175 Koska tämä olettama on jo hylätty tosiseikkoihin perustumattomana ensimmäisen kanneperusteen tutkimisen yhteydessä, esillä oleva kanneperuste on täten myös hylättävä.

Kolmas kanneperuste, joka perustuu asetuksen 75 artiklan rikkomiseen

– Asianosaisten ja väliintulijan lausumat

176 Kantaja väittää, että valituslautakunta perusti päätöksensä perusteisiin, joihin hän ei ollut voinut suullisesti tai kirjallisesti ottaa kantaa ennen päätöksentekoa. Kantaja lisää, että nämä menettelyvirheet olivat ratkaisevia valituslautakunnan arvioinnin kannalta.

177 Tässä ovat kyseessä perusteet, jotka liittyvät ”yleiseksi” väitettyyn ”käytäntöön” käyttää pistokkaita vertailututkimuksessa ja kestävän vaikutuksen väitettyyn puuttumiseen sen tyyppiseltä kasvunsääteeltä, jota käytettiin LEMON SYMPHONY -lajikkeen aineiston lisäämisessä teknistä tutkimusta varten, ja toteamukseen, jonka mukaan asiakirja-aineistossa olevasta japanilaisesta raportista ilmeni, että käytetyt viitelajikkeet olivat *Dimorphoteca*-lajia, sekä toteamukseen, jonka mukaan Bundessortenamt ei vuonna 1997 kyennyt löytämään viitelajikkeita, joihin mainittua lajiketta olisi voitu verrata.

178 YKLV ja väliintulija kiistävät tämän väitteen.

– Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta

179 Asetuksen 75 artiklan sanamuodon mukaan YKLV perustelee päätöksensä ja ne voivat perustua ainoastaan sellaisiin syihin ja todisteisiin, joihin osapuolet ovat voineet ottaa kantaa, suullisesti tai kirjallisesti.

180 Puolustautumisoikeuksien kunnioittaminen, joka on unionin oikeuden yleinen periaate ja jota YKLV:n on asetuksen 75 artiklan perusteella noudatettava, merkitsee yleisesti sitä, että oikeudenkäynnin asianosaiset ovat voineet ottaa kantaa tosiseikkoihin ja asiakirjoihin, joihin tuomioistuimet perustavat päätöksensä, ja keskustella tuomioistuimelle esitetyistä todisteista ja huomautuksista sekä oikeudellisista perusteista, joihin tuomioistuin aikoo perustaa ratkaisunsa. Oikeudenmukaista oikeudenkäyntiä koskevaan oikeuteen liittyvien vaatimusten täyttämiseksi asianosaisilla on oltava tilaisuus keskustella sellaisista tosiseikoista ja oikeudellisista seikoista, jotka ovat oikeudenkäyntimenettelyn tuloksen kannalta ratkaisevia (ks. asia C-197/09 RX-II, M v. Euroopan lääkevirasto, tuomio 17.12.2009, Kok., s. I-12033, 41 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

181 Tämä oikeus on toisin sanoen ymmärrettävä niin, että sillä taataan se, ettei asianosaisille osoiteta oikeudellista päätöstä, joka on täysin odottamaton. Tämä ei kuitenkaan merkitse sitä, että tuomioistuimen on annettava asianosaisille tilaisuus tulla kuulluksi kaikista tuomioistuimen oikeudellista arviointia koskevista seikoista ennen tuomion antamista (asia T-491/08 P, Bui Van v. komissio, tuomio 12.5.2010, 85 kohta).

182 Perusteesta, joka koskee ”yleistä käytäntöä” käyttää pistokkaita vertailututkimuksessa, on jo mainittu ensimmäisen kanneperusteen yhteydessä, että se liittyy yleisesti tunnettua tosiseikkaa koskevaan toteamukseen. Koska YKLV:n elimet eivät ole velvollisia osoittamaan päätöksissään tällaisten tosiseikkojen paikkansapitävyyttä, puolustautumisoikeuksia ei ole voitu loukata pelkästään tällaisella toteamuksella, vaikka tästä ei ole keskusteltu kirjallisesti tai valituslautakunnassa käydyssä suullisessa käsittelyssä.

183 Joka tapauksessa ei ole uskottavaa, kun kantaja väittää, ettei hän tiennyt tällaisesta käytännöstä, jonka olemassaolon sekä YKLV ja välintulija myöntävät. Kantaja näet itse viittasi sekä valituksessaan, joka on tehty 19.10.2007 valituslautakuntaan mitättömäksi julistamista koskevasta hakemuksesta tehdystä päätöksestä, että 12.1.2009 päivätyssä täydentävässä kirjelmässään siihen, että väliintulijan lähettämistä kasveista oli mahdollisesti otettu pistokkaita ja että näitä pistokkaita oli mahdollisesti myöhemmin käytetty teknisessä tutkimuksessa (ks. edellä 72 ja 74 kohta).

184 Muilta osin esillä oleva kanneperuste on tehoton siltä osin kuin se koskee muita kantajan viittaamia riidanalaisen päätöksen perusteluja. Nämä muut perustelut nimittäin täydentävät valituslautakunnan arviointia, kuten ensimmäisen kanneperusteen käsittelystä käy ilmi. Puolustautumisoikeuksien väitetty loukkaaminen näiden muiden perustelujen osalta ei täten – vaikka se olisikin näytetty toteen – voi johtaa riidanalaisen päätöksen kumoamiseen.

185 Kolmas kanneperuste on siten hylättävä osittain perusteettomana ja osittain tehottomana.

Neljäs kanneperuste, joka perustuu täytäntöönpanoasetuksen 63 artiklan 1 ja 2 kohdan rikkomiseen

– Asianosaisten ja väliintulijan lausumat

186 Kantaja väittää, että valituslautakunnassa 23.1.2009 käydyssä menettelyssä ja kyseisen käsittelyn pöytäkirjassa (kannekirjelmän liitteenä K 12) ”loukattiin huomattavasti” hänen täytäntöönpanoasetuksen 63 artiklaan perustuvia oikeuksiaan. Pöytäkirjaa ei luettu ääneen kenellekään menettelyn osapuolista eikä kukaan niistä täten hyväksynyt pöytäkirjaa. Lisäksi pöytäkirjassa oli lukuisia epätäsmällisyyksiä. Menettelyn osapuolten lausumia, muun muassa Mennen lausumia, jotka olivat kantajalle myönteisiä, ei kirjattu pöytäkirjaan, minkä johdosta kantajan on huomattavasti vaikeampaa vedota oikeuksiinsa. Kantaja vetoaa muilta osin valituslautakunnalle toimittamansa 30.3.2009 päivätyn kirjelmän sanamuotoon, joka on toistettu edellä 77 kohdassa.

187 YKLV ja väliintulija kiistävät tämän väitteen.

188 Koska väliintulija on erityisesti väittänyt, että pöytäkirja todella luettiin ääneen, sillä valituslautakunnan puheenjohtaja saneli sen tallennuslaitteeseen käsittelyn aikana, kantaja vastaa hänen asianajajansa edustamana, että viimeksi mainittu väite, joka liittyy suullisen käsittelyn pöytäkirjan tallentamiseen ja lukemiseen ääneen asianosaisille, on perätön. Kantaja tarjoutuu todistamaan tämän kutsumalla valituslautakunnan puheenjohtajan ja YKLV:n pääjohtajan todistajiksi.

– Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta

189 Täytäntöönpanoasetuksen 63 artiklan 1 ja 2 kohdan sanamuoto on seuraava:

”1. Pöytäkirja suullisesta menettelystä ja todistelusta on laadittava siten, että se sisältää suullista menettelyä ja todistelua koskevat olennaiset tiedot, asiaan kuuluvat menettelyn osapuolten lausumat, menettelyn osapuolten, todistajien tai asiantuntijoiden lausunnot ja suoritetun katselmuksen tulokset.

2. Todistajien, asiantuntijoiden tai menettelyn osapuolten lausuntoja koskeva pöytäkirja on luettava ääneen tai jätettävä asianomaisen henkilön tutkittavaksi. Pöytäkirjaan on merkittävä, että tämä muodollisuus on täytetty ja että lausunnon antanut henkilö hyväksyi pöytäkirjan. Jollei hänen hyväksyntäänsä ole saatu, hänen vastalauseensa merkitään pöytäkirjaan.”

190 Suullista käsittelyä (sekä tarvittaessa siihen liittyvää todistelua) koskevan pöytäkirjan ensisijaisena tehtävänä on siten – olipa kyse unionin yleisestä tuomioistuimesta tai YKLV:n valituslautakunnan kaltaisesta tuomioistuinta muistuttavasta elimestä – sisältää ”olennaiset tiedot” (täytäntöönpanoasetuksen 63 artiklan 1 kohta) suullisesta menettelystä ja todistelusta. Kyse ei siten ole lainkaan suullista käsittelyä koskevasta puhtaaksikirjoitetusta tekstistä tai tyhjentävästä selvityksestä, jossa toistetaan yksityiskohtaisesti suullisessa käsittelyssä käydyt keskustelut.

191 Unionin tuomioistuimissa on lisäksi tapana, että kirjaaja kirjaa joko viran puolesta tai tuomarin tai asianosaisen pyynnöstä suullisen käsittelyn pöytäkirjaan ”asiaan kuuluvat” menettelyn osapuolten lausumat eli lausumat, joilla voi olla vaikutusta oikeudenkäynnin lopputulokseen (kuten vaatimuksesta luopuminen, vaatimuksen rahamäärän laskeminen, merkityksellisen tosiseikan myöntäminen tai vetoaminen uuteen väitteeseen tai tosiseikkaan).

192 Kantajan eri väitteitä on tutkittava näiden muutamien yleisluonteisten päätelmien valossa.

193 Ensimmäiseksi väitteestä, joka perustuu siihen, ettei pöytäkirjaa väitetysti luettu ääneen ja että osapuolet eivät näin ollen sitä hyväksyneet, on riittävää todeta, ettei käsiteltävässä asiassa annettu täytäntöönpanoasetuksen 63 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja ”todistajien, asiantuntijoiden tai menettelyn osapuolten lausuntoja”, joten pöytäkirjaa ei ollut tarpeen lukea ääneen eikä sille ollut tarpeen saada ”lausunnon antan[een] henkilö[n]” hyväksyntää. Näiden muodollisuuksien noudattamatta jättämiseen perustuvat kantajan väitteet on siten hylättävä merkityksettöminä.

194 Toiseksi väitteestä, joka perustuu ”pöytäkirjassa oleviin lukuisiin [väitettyihin] epätäsmällisyyksiin”, on todettava, että se on hylättävä heti aluksi, koska kantaja ei yksilöi epätäsmällisyyksiä. Siltä osin kuin tämä väite liittyy väitteisiin, jotka on esitetty kantajan valituslautakunnalle toimittamassa 30.3.2009 päivätyssä kirjeessä ja jotka on toistettu asian T-242/09 kannekirjelmässä, viitataan jäljempänä 196 kohtaan.

195 Kolmanneksi väitteestä, joka perustuu siihen, ettei pöytäkirjassa mainita menettelyn osapuolten olennaisia lausumia, etenkään Mennen lausumia, jotka olivat kantajalle myönteisiä, on todettava, että se on myös hylättävä, koska sitä ei ole lainkaan täsmennetty. Siltä osin kuin kantaja tarkoittaa tällä kuitenkin lausumaa, jonka mukaan Menne totesi, ettei hän enää muista, tehtiinkö LEMON SYMPHONY -lajikkeen tekninen tutkimus vuonna 1997 väliintulijan Bundessortenamtille lähettämien kasvien vai niistä otettujen pistokkaiden perusteella, väite on myös hylättävä, sillä riidanalaisessa

päätöksessä todettiin implisiittisesti, että vuoden 1997 tekninen tutkimus toteutettiin pistokkaiden perusteella, vaikka tutkimuksen perusteella oli sisällöllisesti mahdollista päätyä molempiin vaihtoehtoihin sen toteamiseksi, että tekninen tutkimus oli joka tapauksessa suoritettu sääntöjenmukaisesti. Mennen lausumaa ei näin ollen voida pitää olennaisena.

196 Neljänneksi väitteistä, jotka on esitetty 30.3.2009 päivätyssä kantajan kirjeessä, sellaisina kuin ne on toistettu kannekirjelmässä ja esitetty edellä 77 kohdassa, on todettava lisäksi seuraavaa:

— väitteellä, joka perustuu ”[YKLV:n] ja Bundessortenamtin välisen väitetyn sopimuksen epätäsmällise[ksi väitettyyn] kuvaukseen” ja joka koskee erityisesti Mennen osallistumista suulliseen käsittelyyn YKLV:n sisäisenä teknisenä asiantuntijana, ei ole merkitystä, koska esillä olevan kanteen yhteydessä (erotuksena kanteisiin asioissa T-133/08, T-134/08 ja T-177/08) kantaja ei vetoa yhteenkään tähän osallistumiseen perustuvaan mitättömyysperusteeseen

— väite, joka perustuu siihen, että pöytäkirjasta puuttuvat ”Mennen [suullisessa käsittelyssä] esittämät tiedot”, liittyy 30.3.2009 päivätyn kantajan kirjeen 3 kohdan a alakohdan osalta edellä 195 kohdassa tutkittuun väitteeseen; väite on lisäksi hylättävä mainitun kirjeen 3 kohdan b ja c alakohdan osalta, koska sillä ei ole mitään ymmärrettävää yhteyttä esillä olevan kanteen kanneperusteisiin ja väitteisiin

— väite, joka perustuu siihen, että pöytäkirjasta puuttuvat ”todisteet, jotka valittaja on tarjonnut esitettäväksi” suullisessa käsittelyssä, on hylättävä edellä 136–140 kohdassa jo mainituin perustein

— väite, joka perustuu ”muihin epätäsmällisyyksiin ja puutteisiin”, liittyy 30.3.2009 päivätyn kantajan kirjeen 5 kohdan a alakohdan osalta edellä ensimmäisessä luetelmakohdassa mainittuun väitteeseen; väite on lisäksi hylättävä mainitun kirjeen 5 kohdan b alakohdan osalta, koska sillä ei ole mitään ymmärrettävää yhteyttä esillä olevan kanteen kanneperusteisiin ja väitteisiin.

197 Neljäs kanneperuste on siten hylättävä perusteettomana.

Asiakysymysten ratkaisu asiassa T-242/09

198 Edellä esitetystä seuraa, että kanne asiassa T-242/09 on hylättävä perusteettomana ilman, että on tarpeen ottaa kantaa kantajan esittämiin prosessinjohtotoimia koskeviin vaatimuksiin (ks. edellä 94 kohta).

Asiat T-133/08, T-134/08 ja T-177/08

Kanteiden asiakysymykset

Yleiskuvaus kanteiden eri kanneperusteista

199 Kanteensa tueksi kantaja vetoaa asiassa T-133/08 viiteen kanneperusteeseen, jotka perustuvat täytäntöönpanoasetuksen 59 artiklan 2 kohdan rikkomiseen, asetuksen 75 artiklan rikkomiseen, asetuksen 71 artiklan 1 kohdan ja 68 artiklan rikkomiseen, asetuksen 73 artiklan ja EY 230 artiklan rikkomiseen ja viimein asetuksen 48 artiklan rikkomiseen.

200 Kanteensa tueksi kantaja vetoaa asiassa T-134/08 neljään kanneperusteeseen, jotka perustuvat täytäntöönpanoasetuksen 59 artiklan 2 kohdan rikkomiseen, asetuksen 71 artiklan 1 kohdan ja 21, 67 ja 68 artiklan rikkomiseen, asetuksen 73 artiklan ja EY 230 artiklan rikkomiseen ja viimein asetuksen 48 artiklan rikkomiseen.

201 Kanteensa tueksi kantaja vetoaa asiassa T-177/08 kuuteen kanneperusteeseen, jotka perustuvat täytäntöönpanoasetuksen 59 artiklan 2 kohdan rikkomiseen, asetuksen 75 artiklan rikkomiseen, asetuksen 81 artiklan 2 kohdan ja 48 artiklan rikkomiseen, täytäntöönpanoasetuksen 60 artiklan rikkomiseen, asetuksen 62 artiklan rikkomiseen ja viimein asetuksen 48 artiklan rikkomiseen. Uusi kanneperuste, joka pyydettiin saada esittää 25.2.2009 päivätyllä asiakirjalla (ks. edellä 83 kohta), liittyy näistä kanneperusteista kolmanteen ja se tutkitaan tarvittaessa yhdessä kyseisen kanneperusteen kanssa.

202 Ensimmäisenä on tutkittava kolmelle kanteelle yhteinen kanneperuste, joka perustuu täytäntöönpanoasetuksen 59 artiklan 2 kohdan rikkomiseen ja kuulluksi tulemista koskevan oikeuden loukkaamiseen.

Kolmelle kanteelle yhteinen kanneperuste, joka perustuu täytäntöönpanoasetuksen 59 artiklan 2 kohdan rikkomiseen ja kuulluksi tulemista koskevan oikeuden loukkaamiseen

– Asianosaisten ja väliintulijan lausumat

203 Kantaja väittää, että kolme riidanalaista päätöstä tehtiin loukaten hänen oikeuttaan tulla kuulluksi ja rikkoen täytäntöönpanoasetuksen 59 artiklan 2 kohtaa, koska häntä ei ollut asianmukaisesti haastettu 4.12.2007 pidettyyn suulliseen menettelyyn, johon hän oli kieltäytynyt saapumasta hyväksyttävistä syistä.

204 YKLV:n mukaan kantaja ei voi vedota siihen, että hän vastaanotti haasteen vasta 6.11.2007, koska hän oli aiemmin sopinut YKLV:n kanssa käsittelyn suunnitellusta ajankohdasta ja koska hän ei ollut perustellusti vastustanut päivämäärää hänelle suullisen menettelyn valmistelun yhteydessä tältä osin asetetussa määräajassa.

205 YKLV korostaa ensimmäiseksi, ettei täytäntöönpanoasetuksen 59 artiklan 1 kohta ole esteenä sille, että valituslautakunta ja menettelyn osapuolet sopivat suullisen menettelyn päivämäärästä. Tällaisesta menettelytavasta on säädetty myös siksi, että voidaan ottaa huomioon menettelyyn osallistuvien henkilöiden lukumäärä ja kyseisessä säännöksessä säädetyn yhden kuukauden vähimmäismääräajan lyhyt kesto.

206 YKLV väittää toiseksi, kuten valituslautakunnan sihteeristön valituslautakunnan puheenjohtajalle 20.9.2007 lähettämästä sähköpostiviestistä ilmenee, että suullisen käsittelyn päivämäärästä oli jo tuolloin sovittu, joten valituslautakunnan 9.10.2007 osapuolille lähettämää faksia oli pidettävä vain kirjallisena vahvistuksena kyseisestä suostumuksesta. Kyseisessä faksissa osapuolille asetettu määräaika, joka päättyi 19.10.2007, ei ole määräaika suostumuksen antamiselle vaan määräaika, jossa on esitettävä suullisen käsittelyn järjestämistä koskevat vastalauseet, jotka voivat perustua ainoastaan sovittua päivämäärää koskeviin esteisiin. Kantajan 19.10.2009 päivättyyn kirjeeseen ei kuitenkaan sisälly yhtään väitettä, josta voidaan tunnistaa tällainen vastalause.

207 YKLV väittää kolmanneksi, että valituslautakunnan puheenjohtajan 17.10. ja 5.11.2007 päivätyissä kirjeissään esittämät huomautukset, jotka koskevat maksujen maksamista asiassa A 007/2007, eivät merkitse sitä, että sovittu päivämäärä oli kyseenalaistettu.

208 Jos unionin yleinen tuomioistuin ei hyväksy YKLV:n näkemystä, jonka mukaan päivämäärästä oli sovittu jo lokakuussa 2007, YKLV väittää neljänneksi, että suostumus on ymmärrettävä siten, että menettelyn osapuolet olivat sopineet täytäntöönpanoasetuksen 59 artiklan 1 kohdassa tarkoitetusta lyhyemmästä haasteen toimittamisen määräajasta.

209 YKLV väittää joka tapauksessa viidenneksi, että haasteen toimittamista koskevan määräajan tarkoitusta ja tavoitetta, joiden lähtökohtana on antaa osapuolille mahdollisuus toteuttaa tarpeellisia toimenpiteitä, jotta ne voivat osallistua suulliseen menettelyyn ja jotta niillä on riittävästi aikaa valmistautua, noudatettiin käsiteltävässä asiassa. Lisäksi se, että kuukauden vähimmäismääräajasta jäi puuttumaan vain kaksi päivää, on ”pikkuseikka”, johon kantaja ei voi vedota edeltävät tapahtumat huomioon ottaen. Tällaista ”juonittelua” on pidettävä oikeuden väärinkäyttönä, kun otetaan huomioon haastetta edeltävät tapahtumat. Lopuksi YKLV luokittelee väitetyn menettelyvirheen ”merkityksettömäksi” ja vetoaa oikeuskäytäntöön, jonka mukaan kantajalla ei ole minkäänlaista oikeutettua intressiä päätöksen kumoamiseen muotovirheen perusteella silloin, kun asian selvittäminen johtaisi ainoastaan uuden samanlaisen päätöksen tekemiseen (asia 117/81, Geist v. komissio, tuomio 6.7.1983, Kok., s. 2191, 7 kohta). Tästä on kyse käsiteltävässä asiassa, sillä YKLV:n mukaan valituslautakunnan ratkaisu oli asiasisällöltään asianmukainen.

210 Kantajan asianajajan haastamisesta Landgericht Hamburgiin 5.12.2007, YKLV toteaa lopuksi, että haastaminen tapahtui käsiteltävässä asiassa annetun suostumuksen jälkeen, ja lisää, että asianosainen olisi voinut olla paikalla Angersissa 4.12. ja Hampurissa 5.12.

211 Väliintulijan mukaan 9.10.2007 päivätyn tiedonannon ainoana tarkoituksena oli sopia päivämäärästä osapuolten kesken sen jälkeen, kun valituslautakunnan puheenjohtaja oli puhelimitse vahvistanut osapuolten asianajajille, että kyseisenä ajankohtana voitiin järjestää suullinen käsittely. Kantaja ei aluksi esittänyt vastalauseita tästä tiedonannosta, ja hänen olisi täten pitänyt käsittää, että suullinen käsittely pidetään sovittuna päivänä. Lisäksi 9.10.2007 päivätyssä tiedonannossa mainitulla viittauksella täytäntöönpanoasetuksen 59 artiklan 2 kohtaan osoitetaan selvästi, että tiedonannolla oli katsottava olevan sitova vaikutus.

212 Väliintulija katsoo vielä, ettei valituslautakunta ottanut huomioon kantajan 19.10.2007 päivätyssä kirjeessä esittämiä vastalauseita, koska ne eivät koskeneet suullisen käsittelyn päivämäärään sellaisenaan liittyvää estettä vaan ainoastaan sitä, oliko menettelyvaiheessa perusteltua järjestää suullinen menettely joulukuun alussa. Tätä kysymystä koskeva päätös kuuluu kuitenkin valituslautakunnan harkintavallan piiriin.

213 Väliintulija pitää kantajan väitettä, joka perustuu hänen asianajajansa haastamiseen Landgericht Hamburgiin, tehottomana, koska valituslautakunnassa pidettävän suullisen käsittelyn päivämäärästä oli sovittu aiemmin. Asianajajan olisi siten pitänyt pyytää saksalaisessa tuomioistuimessa pidettävän suullisen käsittelyn lykkäystä, jos hän epäili, ettei hän kykene riittävästi valmistautumaan kyseiseen käsittelyyn valituslautakunnassa pidettävän käsittelyn vuoksi.

214 Väliintulija toteaa erityisesti siitä, onko kantajalla asiavaltuutta asiassa T-133/08, että tästä oli selvästi mainittu valituslautakunnan puheenjohtajan kirjeissä.

215 Väliintulija korostaa lopuksi vastinekirjelmässään, että jos täytäntöönpanoasetuksen 59 artiklan 1 kohdan toisesta virkkeestä ilmenevällä tavalla on mahdollista sopia lyhyemmästä haasteen toimittamisen määräajasta, tätä samaa periaatetta on sitä suuremmalla syyllä sovellettava suullisen käsittelyn päivämäärään, joka vahvistettiin hyvissä ajoin ennen kuukauden määräaikaa. Tällaisen päivämäärän vahvistaminen on lisäksi niiden periaatteiden mukainen, jotka ovat haasteen toimittamista koskevan vaatimuksen taustalla eli joiden tarkoituksena on taata menettelyn sääntöjenmukaisuus ja oikeudenmukaisuus.

– Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta

216 Täytäntöönpanoasetuksen 59 artiklan sanamuoto on seuraava:

”1. Menettelyn osapuolet haastetaan suulliseen menettelyyn asetuksen – – 77 artiklan mukaisesti ja heille on huomautettava jäljempänä 2 kohdasta. Haaste on toimitettava menettelyn osapuolille vähintään kuukautta ennen menettelyä, jolleivät menettelyn osapuolet ja [YKLV] sovi lyhyemmästä ajasta.

2. Jos menettelyn osapuoli, joka on asianmukaisesti haastettu [YKLV:n] suulliseen menettelyyn, ei saavu paikalle haasteen mukaisesti, menettely voi jatkua ilman häntä.”

217 Käsiteltävässä asiassa YKLV ja väliintulija eivät ole kiistäneet sitä ja valituslautakunta on muilta osin nimenomaisesti myöntänyt sen, ettei täytäntöönpanoasetuksen 59 artiklan 1 kohdan toisessa virkkeessä säädettyä haasteen toimittamista koskevaa vähintään kuukauden pituista määräaikaa ole noudatettu kolmessa riidanalaisessa päätöksessä, koska haaste 4.12.2007 järjestettävään suulliseen käsittelyyn annettiin kantajalle tiedoksi vasta 6.11.2007.

218 Kun otetaan huomioon 9.10.2007 päivätyn valituslautakunnan faksin otsikko ja sanamuoto, faksia ei nimittäin voida mitenkään pitää kantajan asianmukaisena haastamisena säädetyssä määräajassa, ja näin on sitä suuremmalla syyllä siksi, että faksia ei ollut laadittu menettelyyn sovellettavalla kielellä eikä sitä ollut annettu vastaanottajalle tiedoksi täytäntöönpanoasetuksen 64 artiklan ja sitä seuraavien artiklojen merkityksellisten säännösten mukaisesti eli saantitodistuksella varustetulla kirjatulla kirjeellä. Tässä faksissa todettiin lisäksi, että valituslautakunta ”aikoo” kutsua osapuolet tiettynä päivänä järjestettävään suulliseen menettelyyn.

219 Ainoa riidanalainen on kysymys on siten se, merkitseekö tämä kuukauden vähimmäismääräajan noudattamatta jättäminen olennaisten menettelymääräysten rikkomista, jonka perusteella kolme riidanalaista päätöstä voidaan kumota.

220 Tässä yhteydessä on aluksi tutkittava valituslautakunnan esittämät molemmat perusteet, joilla se perustelee kussakin kolmessa riidanalaisessa päätöksessä sitä, että suullisen käsittelyn päivämääräksi vahvistettiin 4.12.2007, eli sitä, että päivämäärä vahvistettiin täytäntöönpanoasetuksen 59 artiklan 1 kohdassa säädettyä haasteen toimittamista koskevaa kuukauden vähimmäismääräaikaa lyhyemmässä määräajassa, siitä huolimatta, että kantajan asianajaja oli esittänyt vastalauseita 20.9., 19.10., 5.11., 14.11. ja 29.11.2007 päivätyissä kirjeissään.

221 Ensimmäiseksi perusteesta, joka perustuu siihen, että kantaja oli hyväksynyt 9.10.2007 kirjallisesti valituslautakunnan ehdottaman suullisen käsittelyn ajankohdan, on todettava, että on totta, että täytäntöönpanoasetuksen 59 artiklan 1 kohdan toisen virkkeen mukaan osapuolet voivat sopia YKLV:n kanssa samassa säännöksessä säädettyä tavanomaista kuukauden määräaikaa lyhyemmästä haasteen toimittamisen määräajasta.

222 Lisäksi lyhyempää määräaikaa koskevan osapuolten suostumuksen on oltava nimenomainen, koska muutoin oikeusvarmuuden periaatetta saatetaan loukata. Tällainen suostumus ei siten voi perustua pelkkään olettamaan eikä sitä voida päätellä implisiittisesti tiettyjen epäselvien tai tulkinnanvaraisten olosuhteiden täyttymisen perusteella.

223 Käsiteltävässä asiassa kantajan antamaa suostumusta päivämäärän 4.12.2007 osalta ei siten voida päätellä siitä, että kantajan asianajaja allekirjoitti pyydetyn mukaisesti 9.10.2007 päivätyn faksin ja pelkästään lähetti sen takaisin ”saantitodistuksena”. Saantitodistus osoittaa määritelmänsä mukaan nimittäin vain sen, että asiakirja on vastaanotettu. Se ei sellaisenaan ilmennä tahdonilmaisua, jonka perusteella voidaan katsoa sopimuksen syntyneen osapuolten välille.

224 Päinvastoin kuin YKLV kirjelmissään väittää, osapuolten päivämäärää 4.12.2007 koskevaa suostumusta ei voida myöskään päätellä valituslautakunnan sihteeristön valituslautakunnan puheenjohtajalle 20.9.2007 lähettämästä sähköpostiviestistä (ks. edellä 47 kohta; vastinekirjelmän liitteenä 11 oleva asiakirja). Sen lisäksi, että tällaiseen YKLV:n sisäiseen sähköpostiviestiin ei voida vedota kantajaa vastaan, mikäli tämä riitauttaa viestin, sähköpostiviestin sanamuodossa viitataan vain alustavaan yhteydenpitoon asianosaisten kanssa sellaisen suullisen käsittelyn päivämäärän määrittämisestä, joka ”sopisi kaikille asioiden –– osapuolille” ja joka vaikutti ”mahdolliselta” vasta joulukuun 2007 ensimmäisellä viikolla. Sanamuodosta ei siten käy ilmi, että osapuolet olisivat jo 20.9.2007 päässeet yhteisymmärrykseen vahvistettavasta suullisen käsittelyn päivämäärästä. Valituslautakunnalle samana

päivänä vastauksena näihin tunnusteleviin puhelinkeskusteluihin lähetetyssä kirjeessä (ks. edellä 48 kohta; kannekirjelmän liitteenä 7 asiassa T-133/08) kantajan asianajaja esitti lähtökohtaisia vastalauseita suullisen käsittelyn järjestämiselle asioissa A 005/2007 ja A 006/2007, kunnes YKLV on ratkaissut myös asian A 010/2007. Nämä vastalauseet toistettiin 19.10.2007 päivätyssä kirjeessä.

225 Toiseksi perusteesta, joka perustuu siihen, ettei kantaja ollut käyttänyt hänelle varattua mahdollisuutta vedota kirjallisesti perusteltujen vastalauseiden perusteella esteeseen osallistua 4.12.2007 pidettävään suulliseen käsittelyyn 10 päivän määräajassa, joka päättyi 19.10.2007, on muistutettava, että 9.10.2007 päivätyssä faksissa mainittiin, että ”ellei YKLV:n valituslautakunnan sihteeristö vastaanota Teiltä 10 päivän kuluessa tämän faksin päiväyksestä perusteltua vastalausetta, ehdotettua päivämäärää pidetään hyväksyttävänä, minkä seurauksena lähetetään haasteet”.

226 Jo aiemmin esitettyjen sellaisten perustelujen vuoksi, jotka liittyvät vastalauseita sisältäneen kirjeen lähettämiseen 20.9.2007 (kirje, johon vastattiin vasta 17.10.2007), on todettava, ettei sen perusteella, ettei kantaja vastannut 9.10.2007 päivättyyn faksiin, ollut mahdollista tehdä päätelmää siitä, että faksissa mainittu päivämäärä oli implisiittisesti tai hiljaisesti hyväksytty.

227 Valituslautakunnan puheenjohtaja oli lisäksi täysin tietoinen kantajan lähtökohtaisista ja perustelluista vastalauseista, jotka koskivat suullisen käsittelyn järjestämistä 4.12.2007, kuten käy ilmi kantajan asianajajalle osoitetusta 17.10.2007 päivätystä sen puheenjohtajan kirjeestä, joka vastauksena 20.9.2007 päivättyyn kantajan kirjeeseen ilmoitti kantajalle, että ”lautakunta ei hyväksy[nyt] valittajan 20.9.2007 päivättyä pyyntöä suullisen käsittelyn lykkäämiseksi kolmessa menettelyssä”.

228 Lisäksi on todettava, että kantaja teki myös 19.10.2007 valituslautakuntaan mitättömäksi julistamista koskevasta hakemuksesta tehdystä päätöksestä valituksen. Tämä seikka, jota on pidettävä uutena tosiseikkana ja joka on merkittävä valituslautakunnassa käytävien eri menettelyjen asianmukaisen kulun kannalta, samoin kuin samana päivänä päivätyn kantajan asianajajan valituslautakunnan puheenjohtajalle osoittaman kirjeen sanamuoto, jossa mainitaan perusteet sille, miksi asianajaja katsoi, että mitättömyyttä koskeva kysymys oli käsiteltävä ensisijaisesti niin, ettei ollut järkevää järjestää suullista käsittelyä muissa asioissa ennen vuoden loppua, on myös omiaan kumoamaan olettaman ajankohdan 4.12.2007 hyväksymisestä.

229 Tällaisen nimenomaisen ja lähtökohtaisen vastustamisen tilanteessa, joka liittyy suullisen käsittelyn järjestämiseen ainoastaan kolmessa ensimmäisessä asiassa, valituslautakunta ei voinut ”olettaa”, että kantaja oli antanut suostumuksen suullisen käsittelyn järjestämiseen vuoden 2007 lopussa ja vielä vähemmän täytäntöönpanoasetuksen 59 artiklan 1 kohdassa säädettyä kuukauden vähimmäismääräaikaa lyhyempään määräaikaan sen perusteella, ettei kantaja ollut vastannut 10 päivän kuluessa 9.10.2007 päivätyn faksin lähettämisestä.

230 Valituslautakunnan esittämien molempien perusteiden tutkimisen jälkeen unionin yleinen tuomioistuin toteaa täten, ettei niiden perusteella voida oikeudellisesti riittävällä tavalla osoittaa, että kantaja oli suostunut täytäntöönpanoasetuksen 59 artiklan 1 kohdassa säädettyä kuukauden vähimmäismääräaikaa lyhyempään haasteen toimittamista koskevaan määräaikaan.

231 Koska tätä haasteen toimittamisen vähimmäismääräaikaa ei ole noudatettu, on todettava, ettei kantajaa ollut asianmukaisesti haastettu valituslautakunnassa käytävään suulliseen menettelyyn.

232 Valituslautakunta ei voinut jatkaa menettelyä ilman kantajaa, koska hän ei osallistunut kyseiseen menettelyyn. Täytäntöönpanoasetuksen 59 artiklan 2 kohdasta nimittäin ilmenee, että menettelyä voidaan jatkaa osapuolen poissa ollessa vain, jos ”asianmukaisesti” haastettu osapuoli ei saavu paikalle.

233 Kanneperuste, joka perustuu kolmessa asiassa tämän säännöksen rikkomiseen ja kuulluksi tulemista koskevan oikeuden loukkaamiseen, on näin ollen perusteltu ja kolme riidanalaista päätöstä on kumottava sen perusteella.

234 Mikään YKLV:n ja väliintulijan esittämistä väitteistä ei aseta tätä päätelmää kyseenalaiseksi.

235 Ensimmäiseksi väitteestä, jonka mukaan haasteen toimittamista koskevan määräajan tarkoitusta ja tavoitetta noudatettiin käsiteltävässä asiassa, on todettava, että se on ristiriidassa täytäntöönpanoasetuksen 59 artiklassa, jossa asetetaan ”vähintään” kuukauden pituinen haasteen toimittamista koskeva määräaika, säädetyn kanssa. Kuten kantaja perustellusti toteaa, haasteen toimittamisen muodollisena tarkoituksena on taata menettelyn sääntöjenmukaisuus ja oikeudenmukaisuus ja sillä, että vähimmäisaikaväliä noudatetaan, annetaan osapuolille mahdollisuus asianmukaisesti valmistautua suulliseen menettelyyn. Koska yhteisön lainsäätäjä on tässä yhteydessä arvioinut tarvittavaksi aikaväliksi vähintään kuukauden, valituslautakunnan tehtävänä ei ole kyseenalaistaa tätä arviointia yksittäistapauksissa.

236 Toiseksi väitteestä, jonka mukaan se, että haasteen toimittamisen kuukauden vähimmäismääräajasta jäi ”puuttumaan” vain kaksi päivää, on ”pikkuseikka”, josta on seurannut YKLV:n ”merkityksettömänä” pitämä menettelyvirhe, ja johon vetoamalla kantaja ”käytti oikeuksiaan väärin”, on todettava, että se näyttää perustuvan käsiteltävässä asiassa todetun määräajan noudattamatta jättämisen konkreettisten seurausten arviointiin.

237 Kyseisen haasteen toimittamista koskevan vähimmäismääräajan noudattamatta jättäminen merkitsee kuitenkin olennaista menettelyvirhettä, joka johtaa kolmen riidanalaisen päätöksen kumoamiseen ilman, että on myös osoitettava, että noudattamatta jättämisestä on aiheutunut kantajalle vahinkoa. Tällainen olennainen menettelyvirhe on nimittäin rinnastettavissa sellaisen olennaisen menettelymääräyksen rikkomiseen, jonka noudattamatta jättäminen johtaa toimen pätemättömyyteen rikkomisen konkreettisista seurauksista riippumatta (ks. vastaavasti yhdistetyt asiat C-287/95 P ja C-288/95 P, komissio v. Solvay, tuomio 6.4.2000, Kok., s. I-2391, 45 ja 46 kohta ja asia T-223/06 P, parlamentti v. Eistrup, tuomio 23.5.2007, Kok., s. II-1581, 59 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Näin ollen oikeuskäytäntö, johon YKLV on vedonnut, ei ole merkityksellinen käsiteltävässä asiassa.

238 Kantajan kieltäytymistä saapua 4.12.2007 pidettyyn suulliseen käsittelyyn ei voida missään tapauksessa pitää oikeuden väärinkäyttönä. Kantajalla oli päinvastoin hyväksyttävä ja perusteltu peruste pyytää lykkäystä kyseessä olevien kolmen asian käsittelyyn valituslautakunnassa, kunnes mitättömyysmenettelyssä (asia A 010/2007) oli tehty lopullinen päätös.

239 Menettelyn lykkäyspyynnön hylkäämisestä kolmessa käsiteltävässä asiassa on todettava, että valituslautakunta perusteli hylkäämistä menettämishakemusta koskevassa päätöksessä (kuvauksen muuttamista koskevassa päätöksessä ja hylkäyspäätöksessä viitataan näihin samoihin perusteluihin) seuraavalla tavalla:

”Sellainen ylimääräinen valitusmenettely on vireillä, jolla valittaja vaatii LEMON SYMPHONY -lajikkeen suojan mitättömäksi julistamista [asetuksen] 20 artiklan nojalla. Koska valittaja katsoo esillä olevien menettelyjen riippuvan viimeksi mainitusta menettelystä, hän pyytää [asetuksen] 106 artiklan nojalla menettelyjen lykkäämistä, kunnes mitättömyysmenettelyssä on annettu lainvoimainen ratkaisu.

Tätä pyyntöä ei ole perusteltu. [Asetuksen] 106 artiklaa ei ilmiselvästi voida soveltaa. Se koskee kanteita tavallisissa tuomioistuimissa. Vaikka otettaisiin huomioon yleisperiaate, jonka mukaan menettelyn lykkääminen on mahdollista valituslautakunnan harkintavallan perusteella, esillä olevassa asiassa menettelyn lykkääminen ei kuitenkaan tule kysymykseen. Menettelyn lykkääminen edellyttää, että toisella menettelyllä on vaikutus ennakkoratkaisuna. Esillä olevassa asiassa tästä olisi kyse vain, jos mitättömyyttä koskeva valitus ratkaistaisiin valittajan hyväksi. Jotta menettelyä lykättäisiin käsiteltävässä asiassa, asiassa olisi oltava täten vähintään kohtuulliset menestymismahdollisuudet. Näin ei ole käsiteltävässä asiassa. Mitättömyysmenettely ei luultavasti menesty, koska tässä päätöksessä mainittujen perustelujen mukaisesti ei ole olemassa oikeutta vaatia [YKLV:tä] tekemään päätöstä, jolla LEMON SYMPHONY -lajikkeelle myönnetty riidanalainen kasvilajikkeiden suoja julistetaan mitättömäksi.”

240 Kuten edellä 98 kohdassa on jo mainittu, esillä olevat kolme asiaa ovat kuitenkin riippuvuussuhteessa asiaan T-242/09 (LEMON SYMPHONY -lajiketta koskeva mitättömyysmenettely), jonka ratkaisemisella on ratkaiseva vaikutus muissa asioissa annettaville ratkaisuille.

241 Valituslautakunta ei ole myöskään kiistänyt riippuvuussuhteen olemassaoloa kolmessa riidanalaisessa päätöksessä. Se perusteli menettelyn lykkäämistä koskevan vaatimuksen hylkäämisen pikemminkin sillä, ettei mitättömyysmenettelyllä ollut lainkaan ”kohtuullis[ia] menestymismahdollisuu[ksia]”, joten menettelyllä ei voinut mitenkään olla myönteistä vaikutusta kantajan asemaan kolmessa muussa asiassa.

242 Tehdessään näin valituslautakunta kuitenkin peruuttamattomasti ratkaisi ennakolta päätöksen, joka sen oli tehtävä mainitussa menettelyssä, vaikka menettely oli vasta alussa.

243 Lisäksi tämä ennakoiva ratkaisu on osoittautunut virheelliseksi sekä tosiseikkojen osalta että oikeudellisesti. Edes valituslautakunta – tosin eri kokoonpanossa – ei hyväksynyt päätöksessä A 010/2007 tämän arvioinnin perusteeksi vedottua perustelua eli lähinnä sitä, ettei kantajalla ollut oikeutta vaatia YKLV:tä tekemään päätöstä asetuksen 20 artiklan nojalla, kun se perusteli mitättömäksi julistamista koskevasta hakemuksesta tehdystä päätöksestä tehdyn valituksen hylkäämistä. Valituslautakunta näyttää lisäksi hylänneen kyseisen perusteen päätöksen A 010/2007 1 kohdassa perusteettomana asiassa T-95/06, Federación de Cooperativas Agrarias de la Comunidad Valenciana/OCVV - Nador Cott Protection (Nadorcott), 31.1.2008 annetun sen tuomion (Kok., s. II-31) valossa, jonka 81 kohdassa todetaan, että ”[asetuksen] 20 ja 21 artiklan mukaan jokainen voi pyytää [YKLV:tä] oikeuksien myöntämisen jälkeen ja riippumatta valituslautakunnalle tehdystä valituksesta julistamaan kasvinjalostajanoikeudet mitättömäksi tai epäämään ne omistajaltaan esittämällä, että mainitut oikeudet on myönnetty lajikkeelle, joka ei vastaa mainitun asetuksen 7–10 artiklassa säädettyjä aineellisia edellytyksiä.”

244 Kantajalla oli siten hyväksyttävä ja perusteltu syy vastustaa suullisen käsittelyn järjestämistä 4.12.2007. Valituslautakunnan puheenjohtaja sitä vastoin käytti päätöksensä taustalla olevista perusteluista riippumatta toimivaltaansa epäasianmukaisesti tai jopa väärin, kun hän aikoi järjestää suullisen käsittelyn kyseisenä päivänä kantajan kohtuullisista ja perustelluista vastalauseista huolimatta.

245 Kaikesta edellä esitetystä seuraa, että asioille yhteinen kanneperuste, joka perustuu täytäntöönpanoasetuksen 59 artiklan rikkomiseen ja kuulluksi tulemista koskevan oikeuden loukkaamiseen, on perusteltu.

246 Näin ollen kolme riidanalaista päätöstä on kumottava asioissa T-133/08, T-134/08 ja T-177/08 ilman, että on täten tarpeen lausua muista kanteissa esitetyistä kanneperusteista ja väitteistä.

Asiassa T-133/08 esitetyn ensimmäisen vaatimuksen toisen osan johdosta toteutettavat toimet

247 YKLV väittää, että kanne asiassa T-133/08 on jätettävä tutkimatta siltä osin kuin sen ensimmäisen vaatimuksen toisessa osassa vaaditaan kumottavaksi kuvauksen muuttamista koskeva päätös. Vaikka oletettaisiin, että kantaja voi tehdä tästä päätöksestä valituksen valituslautakuntaan – mitä hän ei voi tehdä –, YKLV:n mukaan ei ole mahdollista, että unionin yleinen tuomioistuin kumoaa päätöksen, koska valituslautakunta ei tehnyt päätöstä tältä osin. YKLV:n mukaan tämä edellyttäisi nimittäin, että valituslautakunta olisi tehnyt mahdollisesti sääntöjenvastaisen päätöksen, jotta kuvauksen muuttamista koskeva päätös olisi voitu julistaa mitättömäksi.

248 Tässä yhteydessä on todettava, että kantaja vaatii ensimmäisen vaatimuksensa toisessa osassa lähinnä sitä, että unionin yleinen tuomioistuin tekee päätöksen, joka YKLV:n valituslautakunnan olisi pitänyt tehdä, eli päätöksen, jolla kuvauksen muuttamista koskeva päätös julistetaan mitättömäksi. Täten on todettava, että kantaja vaatii ensimmäisen vaatimuksen kyseisessä osassa sitä, että valituslautakunnan

päätöstä muutetaan unionin yleiselle tuomioistuimelle asetuksen 73 artiklan siinä 3 kohdassa annetun toimivallan nojalla, jonka mukaan unionin yleisellä tuomioistuimella on toimivalta sekä kumota päätös A 007/2007 että muuttaa sitä.

249 Kysymys ensimmäisen vaatimuksen kyseisen toisen osan tutkittavaksi ottamisesta nousee esille samalla tavoin kuin samanlaisten vaatimusten, jotka koskevat sisämarkkinoiden harmonisointiviraston (tavaramerkit ja mallit; SMHV) valituslautakuntien yhteisön tavaramerkkiä koskevissa riita-asioissa tekemien päätösten muuttamista unionin yleiselle tuomioistuimelle asetuksen N:o 207/2009 65 artiklan siinä 3 kohdassa annetun toimivallan nojalla, jonka sanamuoto on sama kuin asetuksen 73 artiklan 3 kohdan sanamuoto.

250 Unionin tuomioistuin on todennut tällaisesta riita-asiasta asiassa C-263/09 P, Edwin v. SMHV, 5.7.2011 antamassaan tuomiossa (Kok., s. I-5853, 72 kohta) kuitenkin, että unionin yleiselle tuomioistuimelle annettu päätösten muuttamista koskeva toimivalta ei anna sille oikeutta korvata valituslautakunnan arviointia omalla arvioinnillaan eikä myöskään oikeutta arvioida sellaisia seikkoja, joista valituslautakunta ei ole lausunut. Päätöksen muuttamista koskevan toimivallan käytön on näin ollen lähtökohtaisesti rajoituttava tilanteisiin, joissa unionin yleinen tuomioistuin valituslautakunnan arvioinnin tutkittuaan voi määrittää selvittämiensä tosiseikkojen ja oikeudellisten seikkojen perusteella päätöksen, joka valituslautakunnan olisi pitänyt tehdä.

251 Kuten YKLV perustellusti toteaa, valituslautakunta ei ole käsiteltävässä asiassa lausunut kuvauksen muuttamista koskevan päätöksen sääntöjenmukaisuuteen liittyvästä asiakysymyksistä.

252 Näin ollen asiassa T-133/08 nostetussa kanteessa esitettyä ensimmäisen vaatimuksen toista osaa, jolla vaaditaan kumottavaksi kuvauksen muuttamista koskeva päätös, ei voida hyväksyä (ks. vastaavasti ja analogisesti em. asia Edwin v. SMHV, tuomion 74 kohta; tuomiolla on pysytetty asiassa T-165/06, Fiorucci v. SMHV - Edwin (ELIO FIORUCCI), 14.5.2009 annettu tuomio, Kok., s. II-1375, 67 kohta).

Oikeudenkäyntikulut

Asianosaisten ja väliintulijan lausumat

253 YKLV vaatii kussakin neljässä asiassa, että unionin yleinen tuomioistuin toteaa, että YKLV vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan ainoastaan, jos – ja siltä osin kuin – unionin yleinen tuomioistuin hyväksyy jonkin kannevaatimuksen.

254 Kantaja väittää, ettei tämä vaatimus ole perusteltu ja ettei ole mitään ilmeistä syytä evätä hänen oikeudenkäyntikulujensa korvaamista, jos asia ratkaistaan hänen hyväksi.

Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta

255 Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 3 kohdassa määrätään, että jos asiassa osa vaatimuksista ratkaistaan toisen asianosaisen ja osa toisen asianosaisen hyväksi tai jos siihen on muutoin erityisiä syitä, unionin yleinen tuomioistuin voi määrätä oikeudenkäyntikulut jaettaviksi asianosaisten kesken tai määrätä, että kukin vastaa omista kuluistaan.

256 Työjärjestyksen 87 artiklan 4 kohdan mukaan unionin yleinen tuomioistuin voi määrätä, että väliintulijan on vastattava omista oikeudenkäyntikuluistaan.

257 Työjärjestyksen 136 artiklassa, jota työjärjestyksen 130 artiklan nojalla sovelletaan YKLV:n päätöksistä tehtyihin valituksiin, säädetään, että jos valituslautakunnan päätöksestä tehty valitus hyväksytään, unionin yleinen tuomioistuin voi päättää, että YKLV vastaa vain omista oikeudenkäyntikuluistaan.

258 Kun otetaan huomioon yhtäältä se, ettei kantajan vaatimuksia hyväksytty asiassa T-242/09, jonka ratkaiseminen oli ratkaisevaa kolmen muun asian ratkaisemisen kannalta, sekä toisaalta se, ettei YKLV:n ja väliintulijan vaatimuksia hyväksytty olennaisilta osin kolmessa muussa asiassa, edellä mainittuja säännöksiä sovelletaan oikein, kun päätetään, että kumpikin asianosainen sekä väliintulija vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto)

on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Kanne, joka on nostettu LEMON SYMPHONY -lajikkeelle myönnetyn yhteisön kasvilajikkeiden suojan mitättömäksi julistamista koskevasta hakemuksesta 23.1.2009 tehdystä yhteisön kasvilajikeviraston (YKLV) valituslautakunnan päätöksestä (asia A 010/2007), hylätään.

2) YKLV:n valituslautakunnan 4.12.2007 tekemä päätös (asia A 007/2007), joka koskee LEMON SYMPHONY -lajikkeen yhteisön kasvinjalostajanoikeusrekisteriin merkityn virallisen kuvauksen muuttamisesta viran puolesta tehdystä päätöksestä tehtyä valitusta, kumotaan.

3) Tästä päätöksestä nostettu kanne hylätään muilta osin.

4) YKLV:n valituslautakunnan 4.12.2007 tekemä päätös (asia A 006/2007), joka koskee hakemusta LEMON SYMPHONY -lajikkeelle myönnetyn yhteisön kasvilajikkeiden suojan menettämiseksi, kumotaan.

5) YKLV:n valituslautakunnan 4.12.2007 tekemä päätös (asia A 005/2007), joka koskee hakemusta yhteisön kasvilajikkeiden suojan myöntämiseksi SUMOST 01 -lajikkeelle, kumotaan.

6) Asianosaiset ja väliintulija vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Forwood Dehousse Schwarcz

Julistetettiin Luxemburgissa 18 päivänä syyskuuta 2012.

Allekirjoitukset

Sisällysluettelo

Asiaa koskevat oikeussäännöt 2

Asian tausta 2

Hallinnolliset menettelyt YKLV:ssä 2

Menettelyt YKLV:n valituslautakunnassa asioissa A 005/2007, A 006/2007 ja A 007/2007 7

Menettely YKLV:n valituslautakunnassa asiassa A 010/2007 11

Oikeudenkäyntimenettely 15

Asianosaisten ja väliintulijan vaatimukset 16

Alustavat toteamukset neljän yhdistetyn asian välisistä suhteista ja järjestyksestä, jossa asiat on käsiteltävä 18

Asia T-242/09 18

Tutkittavaksi ottaminen 18

Asiakysymys 19

Ensimmäinen kanneperuste, joka perustuu asetuksen 76 ja 81 artiklan säännösten rikkomiseen 19

– Asianosaisten ja väliintulijan lausumat 19

– Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta 21

Toinen kanneperuste, joka perustuu asetuksen 20 ja 7 artiklan säännösten rikkomiseen 28

– Asianosaisten ja väliintulijan lausumat 28

– Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta 28

Kolmas kanneperuste, joka perustuu asetuksen 75 artiklan rikkomiseen 28

– Asianosaisten ja väliintulijan lausumat 28

– Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta 28

Neljäs kanneperuste, joka perustuu täytäntöönpanoasetuksen 63 artiklan 1 ja 2 kohdan rikkomiseen 29

– Asianosaisten ja väliintulijan lausumat 29

– Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta 30

Asiakysymysten ratkaisu asiassa T-242/09 31

Asiat T-133/08, T-134/08 ja T-177/08 31

Kanteiden asiakysymykset 31

Yleiskuvaus kanteiden eri kanneperusteista 31

Kolmelle kanteelle yhteinen kanneperuste, joka perustuu täytäntöönpanoasetuksen 59 artiklan 2 kohdan rikkomiseen ja kuulluksi tulemista koskevan oikeuden loukkaamiseen 32

– Asianosaisten ja väliintulijan lausumat 32

– Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta 33

Asiassa T-133/08 esitetyn ensimmäisen vaatimuksen toisen osan johdosta toteutettavat toimet 37

Oikeudenkäyntikulut 38

Asianosaisten ja väliintulijan lausumat 38

Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta 38